DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre . 1 ptes. mes
Edició matí. . 1 » »
Espanya . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 céntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats, y reclams a preus convencionals. Pera la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarde. Pera l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,666 — Barcelona: Dimecres 15 de maig de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sant Isidre, llaurador y conf.

Sant de demá: L'Ascensió de Ntre. Sr. Jesucrist.—**Quaranta Hores**: A la iglesia de la Casa Provincial de Caritat.—Hores d'exposició: De les sis del matí a 2/4 de vuit de la tarda.—**Demá**: A la mateixa iglesia.—**Cort de María**: Ntra. Sra. del Tránzit, o d'Agost, a Sta. María del Mar.—**Demá**: Ntra. Sra. del Carme, a les Gerónimes, a Sta. Agna, o a Sta María del Mar.—**Misses d'avuy**: St. Isidre, llaurador; c, blanch.—**La de demá**: L'Ascensió de Ntre. Sr. Jesucrist; c. blanch.—**Adoració nocturna**: Demá, dijous, dia 16. Torn de Sant Lluís Gonçaga.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 14 de maig

HORES D'OBSERVACIÓ: 8 matí y 4 tarde.—Baròmetre a 0° y al nivell del mar 762'0; 758'0.—Temperatures: Máxima, 30'4 sol; 19'8 ombra.—Mínima: 14'0; ombra: 13'5 reflector.—Temperatura a la ombra: 17'2; 18'2.—Pluja a les 24 hores: 0'00.—Aigua evaporada en milímetres: 2'32.—Graus d'humitat: 71; 80.—Direcció del vent: E; ENE.—Velocitat del vent: 40 km.—Estat del cel: cobert, serè.—Núvols. Classes: K.; C. K.—Cantitat: 0'9; 0'3. Sortida del sol: 4'39.—Posta: 7't.—Sortida de la lluna: 3'57 m.—Posta: 3'57 t.

LA SENYORA
D.ª Cristina de Montero de Cortada
viuda de D. Joaquim de Castellar de Garciny
ha mort a la edat de 80 anys
havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica
(A. C. S.)

Els seus desconsolats fills Montserrat, Sor María de la Caritat (Religiosa Dominica), Joaquim, Agna, Lluisa y Joseph, fill polítich Ignasi Galí, filles polítiques Filomena López y Mercè López, Vda. de Castellar, néts, nebots, cosins y demés parents, al participar als amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen la tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, Comtal, 38, pral., avuy, dimecres, a les onze del matí, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Sant Francisco de Paula y d'allí a sa darrera estada (Cementiri Vell).

No's convida particularment

ANÓNIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Economía, resistencia, depressa en construir Dipósits, Canonades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat.

Balneari Rius, Caldes de Montbuy
Reumatismes, gota, anquilosis, escrofulisme, neurosis, hemiplegies, parálisis, neuralgies, traumatismes, afeccions de les vies respiratories no tuberculoses, etc. Instalació hidroterápica completa. Servey de cuina esmerat. Grans menjadors ab vistes al camp. Saló teatre, sales de tresillo, billar y escriptura. Gran Parch.
TEMPORADES ORDINARIES: Maig y juny, y setembre y octubre
Pera informes y guies: Casa Cebrián y C.ª, Portaferrissa, 18

El Dr. Francisco Terrades Professor aux. de la Facultat de Medecina, malaltíes de la dona, s'ha trasladat Passeig Gracia, 77, pral

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Futurs de cotó A. Gabarró García, — Lauria, 33. Telèfon 2.691. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanin follet explicatiu y detalls

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. Vies urinaries y sa cirurgía Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 13 a 1 y de 3 a 5; festius de 10 a 12

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gaseosa. Excelent pera la taula. Dels manantials de la *Societat Anónima* «Vichy Catalán». Superior y més económica que totes ses similars.
Demanis per tot arreu en ampolles y mitjes ampolles
Administració: Rambla de les Flors, 13, entressol - Barcelona.

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

Adobs Espinás
Rambla Centre, 37. — Fàbrica a Sans

Al Dia

Conversa

Els liberals estàn contents per la votació de dissapte; un acort perfecte: l'acort de seguir menjant.

Els conservadors estàn satisfets per les declaracions dels republicans alsant el «veto» a la seva tornada al poder.

No ha passat rès: avuy els passadissos estàn quasi deserts mentres toca la campana convocant a sessió. Molts diputats son fora y altres se despedeixen dels amichs.

Els qui no estàn gaire satisfets son els republicans: sobre tot els qui no estàn enterats de lo que hi hà en el fons de la qüestió política.

Els lerrouxistes se queixen amargament del quefe que, mentres hi ha hagut debat de jurisdiccions y debat polítich, no s'ha vist pel Congrés. Arriba ara quan tot està enllestit. També hi hà conjuncionistes que murmuren de les declaracions de l'Azcàrate. Estem exposats a que'ns «tirin» un manifest o a que en Galdós escrigui una carta.

Parlant avuy ab un íntim del senyor Canalejas, ab un «familiar», com diu «Don José», amich meu de molts anys, me deya:—Tenim poder assegurat per temps: cumplirem el programa.—Jo he convingut y li he dit:—¿Quin programa?—Y l'home m'ha fet una exposició que semblava el discurs de la Corona.

—Y de les coses de Catalunya, què?—

Y aquí l'home, passantme'l braç per la espatlla y portantme a un recó del Saló de Conferencies en el que dormíen plàcidament tres o quatre ex-governadors que somíen crisis, m'ha dit:

—¿Per què no haveu d'ésser més amichs nostres? Podem donarvos més que'ls conservadors. Aquesta setmana's llegirà el projecte de lley de les Mancomunitats; s'està ultimant la revisió del Còdich de Justicia militar pera derogar la lley de jurisdiccions desseguida; hem modificat, malgrat la oposició dels conservadors, el projecte de lley del treball de la dòna que hauría portat la miseria a Catalunya; hem aprovat al Congrés y aprovarem en el Senat la lley d'admissions temporals, si els conservadors no hi fan oposició; donarem el port franch de Barcelona... y tot això y més, fentnos la guerra. ¿Què no podriem fer si teníem la benevolensa de Catalunya? ¿No ha dit en Cambó que estareu sempre al costat del qui llegisli per Catalunya y que si els partits turnants no accepten els vostres principis ne fareu un de nou? Donchs rès més fàcil que acceptarlos nosaltres. En Canalejas es un bon home.., Té ganes de fer coses...—

Jo, francament, no he sapigut què contestarli: però sobre un silló hi havía els números del «Diario de Sesiones» de divendres y dissapte y agafantlos li he dit:—Llegeix tot això, posat la mà al pit y contéstat tú mateix.—

La política espanyola es tota un contrasentit.

POL.

Madrid, 13-5.

GLOSARI

EL PROFESSOR GRASSET
EL SENTIT COMÚ
Y UNES ROSES

La noble ciutat de Montpellier gommemorava l'altre día el jubileu del professor Grasset. Tothom sab els serveys que ha prestat a la ciencia, a la neurología, a la psicología patològica, a la biología general, y també, de retop per efecte de la doctrina y de l'exemple, a la causa religiosa, tan esclarit doctor. El qual es, ademés, un home joyós y cordial, saludable de cos y ment; forta barreja de rabelaisianisme y de meridionalisme; tal com se pot veure en el bust en que l'ha retratat M. Ingalbert, esculptor qui no es, per son art, sant de la nostra devoció, però qui'ns ha fet reveure la forta testa, el front robust, el coll ample, la boca grassa y sensual, els ulls saltants d'alegría y ardencia, d'aquest sabi qui s'ha inclinat tantes de voltes sobre les pitjors, les més terribles miseries humanes, que son les miseries d'enteniment.

Aquest inclinarse no va sempre sense algun risch, en l'home qui s'hi consagra, per estudi y carrera. Per sana que una inteligencia sigui, no deixa algún cop d'ésser invadida de una ombra de vertig, quan un jorn y un altre, veu al dessota obrirse'ls abims de la follía. Més de un cop, en semblants circumstancies, l'equilibri de l'observador s'afebleix, se romp, y, com per un contagi, la malaltía, més o menys declarada, el guanya an ell també... Aquest perill es enseguida endevinat pel clínich lúcid; instintivament se recorre aleshores a un sistema de defensa; l'esperit s'arma preventivament, com d'una cuiraça, del sentit comú, del poderós y inquebrantable sentit comú, adhuc el més groixut, adhuc el més bast. S'acantona voluntariament en el burgesisme més vulgar, quan no en la més grollera pagesía, de por a incidir en els equívochs de la extravagancia y degeneració. No es cás rar que un psiquiatra sía una mica foll; però'ls qui no ho son senten sovint en una salubritat tan poch inquietada, tan satisfeta y tan caselana y filistea, que pot irritar una mica als delicats.

Ditxosos encara els que salen aquest sentit comú ab un polcim oportú de ironía, qui vé de la llarga ciencia. Entre ells, y en grau eminentíssim, hi comptem al professor Grasset... Diu que la seva ciutat, pera festejarlo, el voltava copiosament de roses. Afegimhi unes roses més, les del record d'alguns estudiants catalans.

XENIUS.

Polítiques

Varies

El diputat a Corts per Vilanova y Geltrú senyor Bertràn y Musitu, per trobarse malalt un dels seus fills, a pesar de la seva promesa y sentintho molt, no assistirà a la solemne inauguració del Patronat Obrer de Viladecans que ha de tenir lloch el 15 del actual, a qual acte havía sigut especialment invitat per la Junta del mateix.

—La Junta Directiva del Círcol Republicà de la plaça del Teatre ha acordat no acceptar la dimissió que de son càrrech de president havía presentat l'ex-diputat provincial don Denís Millàn.

—Diumenge hi haurà a Figueres un míting conjuncionista, assistinthi el leader del socialisme en Pau Iglesias y el capitost del nou partit reformista en Melquíades Alvarez. També hi serà el diputat pel districte, en Joaquim Salvatella.

—A última hora del dilluns a la tarda, el president de la Diputació de Girona senyor Riera, va rebre un telefonema del senador per aquesta provincia el nostre bon amich y company senyor Rahola, participantli que'l ministre d'Hisenda havía firmat la R. O. declarant suspens l'expedient incoat contra la Corporació reclamant suposats deutes d'ensenyansa fins a l'aprovació del projecte de lley relatiu a la liquidació de crèdits entre l'Estat y les Diputacions, o sía la que posa fi al conflicte surgit que motivà el viatge del senyor Riera a Madrid.

—Diumenge vinent tornarà a marxar cap a Madrid el diputat per Vilanova, nostre estimat amich y company don Joseph Bertràn y Musitu, pera assistir al debat que's plantejarà al Congrés ab motiu del projecte de lley de les mancomunitats.

—Ahir va arribar a Terrassa, de retorn de Madrid, el diputat don Alfons Sala.

NIT DE BENEFICI

Bella Starace Sainati

L'altre día, parlant de la excel·lent parella d'actors Starace-Sainati, retrèyem el recort que'ns havíen deixat quan varen ser a Barcelona ab la companyía Vitaliani-Duse. Y aixís com d'ell ne fèyem remarcar l'aspecte de gran actor còmich, esmentàvem d'ella la ingenuitat suavíssima que no deixava pas descobrir les altes facultats de tràgica que posseeix.

Ara, ab motiu de la vetllada del seu benefici, volem completar encara la nostra opinió, que's pot condensar en aqueixes paraules: la Bella Starace Sainati, ab tot y interpretar meravellosament el genre tràgich-esgarrifós, no per això deixa de posseir—y en alt grau—les facultats d'interpretació que li permeten encarnar per un igual les situacions de caracter més distint, desde la tendresa exquisida a la follía horripilant. Flexible com l'aire, d'aquí a aquí sospira suaument, d'aquí a aquí's llensa y se remonta ab força sobirana. Y ara complau per la dolçor y ara us domina per la força del gest, pel vigor de la paraula o per l'esclat llampegador dels ulls.

En aquell cos blincadís, que's belluga per la escena y s'hi arrossega y hi bota, la resistencia té quelcom de prodigi. Unhom ho veu y no ho creu. Y mentrestant l'actriu, ¡ala!, ¡ala!, va dient y component el personatge, y s'abaixa y s'aixeca en l'uragà d'una passió desfermada. El cor de qui la veu s'esvalota; l'esperit sent com un esglay; el cervell giravolta en el remolí del vèrtich... ¿Ahont va a parar aquesta dona?... Va a parar encara més amunt, fins a la cima més alta de la passió, o més avall, fins al fons de la miseria més tràgica, apurant sempre l'extrem més llunyà de la situació més extrema.

L'obra es lo de menys; l'actriu ho es tot. Y en les produccions que'ns va oferir en la vetlla del seu benefici, aqueixa impresió era tan ferma, que molt sovint ens semblava que vèyem el desenrotllament d'un monòlech. Els altres personatges, com si no existissin. Ella dominava, ella omplía la escena. Creyem que no cal dir més per expressar l'admiració que produeix el treball de Bella Starace Sainati.

El seu marit, en el programa del benefici, havía prescindit gairebé d'ell: galantería d'espòs y d'artista. No obstant, en una de les obres va fer un paper de composició en el qual sols un talent com el seu podía triomfar del cúmul de dificultats que presentava el personatge, un dels més complexes que'ns ha ofert el repertori del «Grand Guignol».—

J. Morató.

Informació extrangera

De Lima

De regionalisme.
Les relacions comercials.

Es difícil, ara com ara, implantar un «Casal Català» en la capital del Perú. Més que per manca de voluntat, ho es per no poder comptar ab elements necessaris. En primer lloch, els lloguers son caríssims y es molt difícil trobar bons locals apropiats; després, no tots els catalans senten el patriotisme ab la intensitat dels qui combreguem ab les idees regionalistes de tota la vida.

Per sòrt, el sentiment de patria, tots el tenen més o menys arrelat; però hi hà molta manca d'entusiasme per part dels uns, encara que'ls altres siguin capaços de realisar quelcom en profit de la terra hont nasqueren, and que sols sigui fer onejar ben alta la bandera de les quatre barres.

***

Actualment al Perú, un dels països que compta ab més riqueses naturals, sembla que varis pobles d'Europa, entre ells Anglaterra, hi tenen fita la vista pera entrarhi en armonía, a fi d'estrènyer les relacions comercials y exportarhi els llurs productes.

Jo crech que'ls productors catalans, treballant al costat de la «Casa d'Amèrica», ab una mica d'esforç podríen obtenir grans ventatges en bé de la expansió comercial que necessiten; sobre tot ara que estem en vigilies d'un gran aconteixement mondial ab la obertura del Canal de Panamà, que ha d'unir els dos oceans.

Després de la memorable Assamblea Americanista que se celebrà a Barcelona el prop-passat desembre, no fa gaire se n'ha celebrada una altra a Londres, a la qual el Perú hi ha enviat un representant propi. Això vol dir que també'ls pobles llatins de l'Amèrica del Sur tenen necessitat de relacionarse ab els productors europeus.

Per ara s'ha parlat de si el Callao sería port lliure.

Jo crech que per part de tots nosaltres es precís no dormir gens si volem tenir un lloch preeminent pera l'avenir, parlant en sentit comercial.

Els productors y les Cambres comercials poden comptar ab mon modest concurs pera representarlos, sempre que els convingui.

Lluís G. FÁBREGA Y AMAT.

Lima, abril de 1912.

Afers actuals

FRANÇA - ALEMANYA - ANGLATERRA. — Segueix encara a l'ordre del día la nominació del baró Marshall com embaixador d'Alemanya a Londres. La prempsa francesa comença el fet ab un cert aire d'hostilitat, com si temés que podés ocasionar perjudicis a la bona amistat franco-britànica. Y ja's parla de les probabilitats d'èxit que pugui tenir a Londres el nou embaixador. Perque—diuen—al cap d'avall, la seva gestió a Constantinopla era facilitada pel fet de no pertànyer Turquía a cap agrupació d'inteligencies y aliances, no formant part de l'equilibri europeu. En cambi a Londres caldrà amotllarse a les exigencies dels fets que, segons opinió del mateix baró Marshall, tenen les seves lleys y dominen totes les diplomacies.

El «Times» se mostra en aquest afer una mica escèptich, declarant, com va ferho sir Edward Grey en 1905, que rès de lo que fassin els anglesos en el curs de llurs relacions ab Alemanya, no ha de perjudicar a la inteligencia amistosa ab França.

Y aquesta opinió es compartida pel «Standard» quan diu que sense perjudici d'un millorament en les relacions ab Alemanya, cal no sacrificar les ventatges d'una amistat sòlida. De lo contrari,—afegeix,—se cometría un crim y un error, als quals no està disposat el ministre d'Estat britànich.

AVIACIÓ «MARÍTIMA».—Els progresos de l'aviació fan entrar en la guerra un nou element que'ls estats se preocupen d'estudiar. No hi hà dubte de que, a no trigar gaire, les esquadretes d'aeriplans al servey de les potencies podràn exercir la exploració per damunt de les aigües hont hi hagi una esquadra enemiga. Y, de més a més, podràn «sofèndrela» d'obra y rebre la resposta «oportuna» en forma de projectils de tota lley.

Els anglesos, preveyent les contingencies a que pot donar lloch la introducció dels aeriplans en la guerra, estàn fent ja els ensaigs d'uns hidroplans que podràn servir pera atacar o pera repellir els atachs dels contraris. Aquests hidroplans figuraràn en la dotació dels vaixells de guerra y, secundats desde aquests per un canó de tir vertical o quasi vertical, podràn defensar la esquadra propia contra'ls aeriplans enemichs.

Tot fa preveure que no es lluny el temps, previst pel novelista, de la guerra pels aires.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DE FRANSA.- En Vedrines

París, 14, 11'40 matí.

En Vedrines ha manifestat a un redactor de «Le Petit Parisien» que confía poder tornar a volar dins d'un mes.

La etapa Donai-Madrid la farà en una jornada.

Al arribar a Madrid—diu—demanaré al Rey, y espero que don Alfons se dignarà confiarme un missatge pera M. Fallieres, que jo portaré a París per la vía aeria.

DE HONGRIA. — Cicló

París, 14, 12'36 tarda.

Budapest.—Al comtat de Alsofeher, un cicló ha destruit els poblets de Balvanyos y Varalia y ha causat danys de importancia en altres dos.

Hi hà alguns morts y nombrosos ferits.

ITALIA Y TURQUÍA
L'expulsió dels italians

París, 14, 11'35 matí.

Roma.—«La Tribuna» creu saber que Turquía ha acordat la espulsió general dels italians.

DE SUECIA.
Mort de Strindberg.

París, 14, 8'56 nit.

Stokolm. — Ha mort el famós dramaturch suech August Strinberg.

Desde Ripoll

La festa del Sometent

El diumenge passat tingué lloch en aquesta vila una hermosa festa, que ha sigut un dels millors números del programa de la nostra festa major. El sometent armat va acordar la confecció de una bandera y ha volgut que en plena festa major del poble tingués lloch la seva benedicció.

Varen ser, oportunament, nomenats padrins de la mateixa la distingida dama donya Dolors Palau de Carbonell, filla de Ripoll y don Francesch Puig y Alfonso, de familia ripollesa, y al acte foren convidades les autoritats pera que la seva presencia dongués més relleu a la cerimonia.

En el tren que va arribar an aquesta vila a les onze del matí, vingueren el capità general don Valerià Weyler, el comandant general dels Sometents don Enrich de Carlos Gómez, el general de Estat Major senyor Zabalza y el governador militar de Girona senyor Galbís, tots ells ab els seus respectius ajudants. També vingueren el governador civil de Girona, don Sixte de la Calle, el diputat a Corts pel nostre districte don Eusebi Bertrand y Serra, el vocal de la Junta de Sometents senyor de Argila y altres distingides personalitats y families ripolleses que viuen a Barcelona.

El programa de la festa va executarse ab tota integritat.

A la plaça de la Constitució va aixecarshi l'altar pera la celebració de la missa de campanya.

En un dels costats hi havía una gran tribuna destinada a les autoritats y persones convidades, y a l'altre costat, enfront de la primera, hi havía la destinada als senyors padrins.

El sometent de Ripoll, presidit de la bandera que s'havía de beneir y acompanyat dels sometents dels pobles vehins, que portaven també llurs banderes, va colocarse en el centre de la plaça. Darrera del mateix, fins a omplirla del tot, pot dirse que hi havía tot el poble de Ripoll.

Després del acte de la benedicció, va dirigir la paraula an els sometents el senyor Arxiprest de Manresa, doctor Aladern, fent alusió a la cerimonia que s'estava celebrant y a continuació va tenir lloch el Sant Sacrifici de la Missa, que digué'l senyor vicari general de Vich doctor Serra y Jordi, que portava la representació del nostre benvolgut prelat, el doctor Torras y Bages.

Acabada la missa les societats chorals, acompanyades per l'orquestra de la vila, cantaren ab molt ajust y precisió «Els nets dels Almogàvars», que foren aplaudidíssims.

Immediatament tota la comitiva precedidda dels senyors padrins y del general Weyler, que donava el bràs a la padrina, se dirigiren a la gran Basílica ripollesa ahont va entonarse el «Te-Deum» en acció de gracies. Tots els presents admiraren el riquíssim altar major inaugurat el 28 d'abril darrer, erigit a despeses de la benemèrita ripollesa donya Concepció Vives, morta fa quatre tres anys.

Seguint el mateix ordre, va dirigirse la comitiva a la Casa de la Vila, ahont va quedar dipositada la bandera. En el Saló de sessions el general Weyler va dirigir la paraula als Sometents, aconsellantlos que allunyessin la política de les casques de la institució, car ab la pau, que es lema dels Sometents, s'engrandeixen els pobles y floreixen les arts, les industries y el comerç.

Acabades aquestes cerimonies, va tenir lloch en la gran sala del teatre del Casino de Ripoll, el banquet que'l Sometent va oferir a les autoritats y als cabos dels sometents forasters.

Va estar molt ben organisat y esplèndidament servit per la casa Regàs, de Barcelona.

A l'hora del xampany varen brindar el cabo del Sometent y ex-alcalde de la vila don Eudalt Pellicer, qui va dirigir al general Weyler frases molt encomiàstiques alusives a la seva actuació com a capità general de Catalunya, y el senyor don Francesch Puig y Alfonso, que va donar les gracies en nom de la senyora padrina y en nom propi per la delicada atenció de que foren objecte pel Sometent de Ripoll, y en paraula fàcil y vibrant va glosar el tema dels sometents «Pau, pau, sempre pau», dedicant, a la vegada, un record als fets gloriosos de la nostra institució.

Després de quatre paraules del general Weyler donant les gracies, va terminar l'acte, encaminantse la majoría dels concorrents cap a l'estació pera pendre el tren que devía tornarlos a Barcelona.

De la festa varen quedarne contents tant les autoritats com els demés convidats, y emocionats de satisfacció els individus del Sometent, els organisadors de la mateixa y el poble de Ripoll.

Ripoll 13 maig 1912.

Sessió necrològica

Don Marcelí Casajuana

Diumenge a la tarda se celebrà en el local de la Societat d'Industrials Mecànichs y Metalaris una vetllada necrològica dedicada a la memoria del que fou d'antich son president y en sos últims dies individuu de la Junta Consultiva de l'expressada societat, nostre bon amich y company don Marcelí Casajoana. Els nombrosos concorrents que ab llurs families assistiren al acte, evidenciaren una vegada més l'afecte que sentíen pel Sr. Casajuana, qui dedicà bona part de ses energíes al desenrotllo de la industria en general.

Se llegiren pels senyors don Ramón Puig y Negre y don Octavi Doménech y Vendrell, actual president, notables escrits trassats ab singular galanura, describint en ells els treballs ab que cooperà dit senyor Casajuana desde l'orígen d'aquesta Societat. Aixísmateix feren us de la paraula don Joseph Roig Chovar y don Emili Riera y Calbetó, qui ab eloqüents frases donà les gracies a quants assistiren a dit acte, rendint un senzill tribut al finat.

La concorrencia sortí complascuda d'aquesta vetllada, perdurant en tots un trist recort a don Marcelí Casajuana, que lo mateix en aquella societat, que en totes les altres corporacions y entitats de les quals va formar part, va sapiguer conquistarse generals simpatíes y afectes.

Govern civil

Pro-Amnistia

Ahir la comissió organisadora de la manifestació Pro-Amnistía que'ls radicals organisen pera'l diumenge vinent, va visitar al governador pera demanarli la autorisació de ferla.

El governador va dir en principi, que, mentres la seva realisació no portés perjudicis a un tercer, el seu esperit era ampli, lliberal y democràtich.

Vaga

Ahir matí varen declararse en vaga 74 operaris de la Litografía Madriguera, per haver sigut despedit l'encarregat de la mateixa.

Sant Isidre

Una comissió de la Confraría de Sant Isidre va visitar al governador, donantli compte de les festes que avuy, festa del Sant, celebrarà dita corporació.

L'Unió de Vinyaters

La Unió de Vinyaters de Catalunya va visitar al governador, demanant rigor contra'ls falsificadors del ví.

El senyor Portela va oferir ésser rigorós, y a tal objecte, després d'haver amonestat als que estàn en aquest cas, se proposa portar les penes al màximum de lo que la lley li permeti.

Festes a Vilanova

L'alcalde de Vilanova va estar al Govern civil, recordant al governador la celebració de festes en aquella ciutat els díes 26, 27 y 28 de maig, ab motiu del Congrés d'Ateneus.

Visites

Ahir visitaren al governador el cònsul y vis-cònsul d'Austria, el senyor Moret, vis-president de la Comissió provincial; la Unió Lliberal, y la senyora baronesa de Wilson.

Dinámica atmosfèrica

El temps pera avuy a l'Europa central y meridional.

Dilluns plogué en tot el nort y orient continentals, ab regisme atemporalat al Bàltich oriental, que ahir persistía fins a les planures de Moscou.

Les ruixades de dilluns sobre'l Duero y Tajo persistíen ahir per l'acció d'un centre tormentós sobre Asturies, y un altre sobre Segovia, ab vents forts en les regions centrals peninsulars.

Avuy continuarà l'estat tormentós del nort y centre d'Espanya, ab turbonades que arribaràn fins a Catalunya, donant algún ruixat comarcal, però sense caure, de bon troç, la pluja que necessitem, malgrat bufi la llevantada.

D. PUIG.

Sessió del Ajuntament

Comença a les 5'30. Presidencia del senyor Sostres.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Mocions

El senyor Montanyola proposa que's destini mitja hora a mocions, acordantse aixís.

—El senyor Figueras censura les facilitats que's donen al Saturn Parch y demana que la comissió de Hisenda estudii pera la vinenta sessió la instancia presentada pels empresaris d'altres espectacles.

El senyor Rosés diu que la comissió ho estudiarà ab justicia.

El senyor Guñalons proposa que sols se permeti funcionar les atraccions a la tarda y demana que's prengui acort desseguida.

El senyor Pich ofereix que la comissió de Foment, que hi hà d'intervenir abans que la de Hisenda, ho resoldrà aviat.

El senyor Guñalons s'hi conforma.

—El senyor Vallès y Pujals denuncia que la companyía del ferrocarril de Vallirana s'ha apoderat de dos troços de carrer de Hostafranchs, interceptant el pas pels mateixos.

El senyor Pich prèn nota de la denuncia y ofereix que la comissió de Foment se n'ocuparà ab tot interès.

—El senyor Lluch denuncía que han desaparescut alguns arbres de la Granja experimental y tem que aquesta Granja sigui traslladada a una altra provincia.

L'alcalde diu que la Granja es de la Diputació.

El senyor Mir després d'un preàmbut terrorífich sobre l'immensa gravetat y la incalculable trascendencia que diu que té la pregunta del senyor Lluch, parla d'uns grans abusos—que no precisa,—y excita al alcalde set o vuit vegades a vetllar pels interessos municipals.

L'alcalde ofereix ferho aixís, y diu que cumplirà y farà executar lo que sobre això acordi la comissió d'Ensanxe que es la que ha d'estudiar l'assumpte.

El senyor Mir no's dona per satisfet, diu que l'alcalde pot fer molt més que cumplir acorts de la comissió, y fa llargues y pesades disquisicions sobre'ls drets y devers del alcalde, repetint varies vegades un mateix periode com si volgués allargar el debat inútilment.

L'alcalde fa present que la denuncia del senyor Lluch s'ha referit sols a uns arbres desaparescuts.

Debat inútil

El senyor Serraclara formula càrrechs al alcalde per haversen anat (diu «fugit») de la sessió passada.

Creu que l'alcalde se'n va anar de la sessió per reconèixes impotent pera guiar el Consistori. L'opinió de tots els regidors en aquella sessió era que l'alcalde havía de dimitir.

Varies veus. — Nó, nó.

El senyor Serraclara. — L'únich que no pensa aixís es, per lo vist, el senyor Carreras.

Varis regidors. — Y altres.

El senyor Serraclara segueix formulant càrrechs contra l'alcalde per «fuir desavorido» de la sessió, en vista del debat que's desenrotllà y li exigeix que digui perque se'n va anar. Ademés, exigeix també que digui si es cert, segons la versió d'alguns diaris, que va dir que «tenía datos suficients pera deixar en mal lloch a certs regidors radicals». Es precís desvanèixer l'atmósfera de suspicacies que embolcalla la memoria del Ajuntament anterior. Es precís que l'alcalde parli.

Els senyors Doménech y Juncal. — Molt bé.

L'alcalde maniefsta que, després d'estar presidint una sessió y aguantant un debat com el que s'hi va desenrotllar, té dret de retirarse. L'anarsen no es fugir, y potser lo que's lamenta aquí es que, en efecte, l'alcalde no hagués fugit. No es lloch aquí de portar les manifestacions que puguin aparèixer en els diaris.

Vaig venir aquí — afegeix — designat pel Govern. A la sessió passada podía tenir dubtes sobre lo que'm convingués fer y sobre l'actitut que'm convingués adoptar. Avuy, ab la confiança absoluta del Govern, vinch aquí a guardar a tots els regidors, als radicals en primer lloch, les consideracions que's mereixen.

El senyor Serraclara reconeix el dret que té l'alcalde d'anarsen de la sessió, però hi hà formes y maneres d'anarsen que semblen una fugida, y a la sessió darrera va passar una cosa aixís.

L'alcalde ha vingut a negar que fés

manifestacions respecte a l'honorabilitat d'alguns regidors. «Jo — diu Feraldor — tinch en alt concepte a la prempsa y als periodistes: quan van consignar dites manifestacions, segurament que no les devien inventar. ¿L'alcalde diu que no? Ja s'entendrà ab els diaris.»

Afegeix que insisteix en que l'alcalde ha de dir si pensa bé o pensa mal respecte al Ajuntament passat.

L'alcalde. — Públichs son els fets del Ajuntament passat y tothom, desde l'alcalde al darrer ciutadà, pot formarne opinió. L'alcalde la té formada, però no té perquè exposarla aquí. Vaig dir, referintme a la sessió darrera, que havía arribat a pensar si devía o no devía dimitir, però rès de moltes altres coses que se m'han atribuit.

El senyor Serraclara. — Jo requireixo al alcalde que, com a caballer, digui si li mereixen mala opinió els regidors amichs meus, o tots, o alguns.

L'alcalde. — No tinch perquè admetre aquest requiriment. En la posició que ocupo, si tinch opinió me la reservo.

El senyor Serraclara. — Però no pot l'Alcaldía, sense abusar de sa posició, deshonrar als regidors.

L'alcalde. — L'alcaldía no ho ha fet: pot ser han sigut alguns que volíen a S. S.

Grans crits entre'ls radicals, que aparenten forta indignació.

El senyor Soriano. — Això no pot quedar així.

El senyor Domènech. — Que's digui quins son.

El senyor Juncal, donant cops de puny al pupitre. — «¡No faltaba más! ¡Pido la palabra!...»

L'alcalde.—Queda terminat l'incident.

Referma la cridoría entre'ls radicals.

El senyor Serraclara preté continuar parlant, però altres regidors observen que ja s'ha acabat l'incident.

El senyor Serraclara.—Falta saber si aquestes paraules se referien a l'incident o al debat.

L'alcalde.—Crech ja haverho dit que no tinch de donar més explicacions. El consistori acordarà lo que li sembli.

El senyor Serraclara.—Es lamentable tenir un president sense voluntat. ¿Puch continuar?

L'alcalde.—Per la voluntat de la presidencia, nó.

El senyor Serraclara.—Donchs m'assech.

El senyor Serraclara potser creya que els seus amichs mourien xibarri y s'imposarien per la tremenda. Però's limiten a rondinar un xich en veu baixa y no passa rès.

A fer feina

Se mou alguna confusió sobre si s'ha d'entrar a l'ordre del día o seguir les mocions.

Els radicals, atents sempre a passar el temps en và, volen que segueixin les mocions. Altres creuen que podrien consumir torn els inscrits previament pera mocions, que son set o vuit.

El senyor Montanyola s'hi oposa perque s'ha acordat destinar mitja hora a mocions, y han passat més de tres quarts.

Se sotmet el punt a votació nominal y s'acorda, per 24 vots contra 22 dels radicals, passar a l'ordre del día, com proposava el senyor Montanyola.

Explica el seu vot el senyor Soriano y aprofita l'ocasió pera formular una interpelació al alcalde sobre qüestions financieres.

Ab bon criteri, l'alcalde no contesta.

Comensa la feina mon'tona—però útil y profitosa—d'anar aprovant els dictamens de les ordres del día de tres sessions pendents.

Lo del mercat de St. Joseph

Entre altres dictamens, hi hà el de hisenda que proposa concedir directament al contractista senyor Marimón les obres dels cuberts del mercat de Sant Joseph.

Previament se discuteix el vot de minoría que proposa que les obres siguin adjudicades per subasta.

L'apoya breument el senyor Montanyola y es aprovat per 23 vots contra 19.

Es una votació que perden el senyor Oriol Martorell y els radicals que protegeixen al contractista Marimón.

Mentre se fa la votació, ens enterem de que s'havía presentat una instancia oferint fer les obres ab una rebaixa de TRENTA MIL pessetes sobre'l preu pel qual se volía adjudicar al senyor Marimón.

Vegis, per lo tant, com defensen els interessos de Barcelona els lerrouxistes y el senyor Martorell.

Un doble jornal

Quedà pendent de la sessió darrera una proposició demanant que's pagués doble jornal als obrers que's van veure obligats a treballar pel 1 de maig.

Una proposició incidental demanant que's suspengui tot acort fins saber quan pujava'l total a pagar, es rebutjada per 21 vots contra 15.

La primera proposició es aprovada per 20 contra 16.

Milá y Fontanals

S'acorda concedir 3.000 pessetes pera el monument den Milà y Fontanals que s'erigirà a Vilafranca.

Firmaven la proposició demanantho, els senyors Serraclara, Abadal y Lluhí.

L'Assamblea de Lleida

Per medi d'una proposició dels senyors Serraclara, Abadal y Lluhí, s'acorda que assisteixi a l'Assamblea que's celebrarà a Lleida el diumenge vinent, en prò de la construcció del ferrocarril del Noguera Pallaresa, una parella de la guardia municipal montada y un macer portant la bandera de la ciutat, y que pera pagar els gastos que això ocasioni s'obri un crèdit de 500 pessetes, ab càrrech a la consignació que senyali la comissió de Hisenda.

Sobre la taula

—Dictamen proposant que'ls moços de mercat turnin en el servey de peixatería.

Després d'algun debat, es aprovat per 20 vots contra 13.

—Empedrats dels carrers del Portal Nou, Carders, passatges de Carbonell y de la Quadra. Aprovat.

—Empedrat de la carretera de Sarrià. Aprovat.

—Empedrat dels carrers del Carme, Portal de Santa Madrona, Sant Ramón y Tapies.

Se presenta una esmena demanant la supressió del empedrat assignat pera'l carrer de les Tapies.

La comissió accepta l'esmena.

El senyor Domènech, que hi té un taller de metalurgía, protesta ab indignació.

El senyor Figueras, en cambi, troba encertada l'esmena.

El senyor Matons declara que ha examinat el carrer de les Tapies, y creu que n'hi hà d'altres — el de Sant Olaguer — que necessiten empedrarse de nou més que aquell.

El senyor Abadal formula algunes observacions sobre les consignacions fixades pera aquestes obres.

El senyor Domènech insisteix en que'l carrer de les Tapies està mal.

El senyor Garriga s'extranya de tant interès en empedrar el carrer de les Tapies y's deixi abandonat el carrer de Pelayo.

El senyor Domènech. — El senyor Garriga hi deu haver de passar molt ab automòvil pel carrer de Pelayo.

El senyor Garriga. — Jo, nó; altres regidors sembla que per allí hi tenen certs..... interessos. (Rialles).

El dictamen ab l'esmena son aprovats.

—Empedrats de la Travessera, carrers de Jesús y María, Gracia, Durán y Sagunto. Aprovat.

—Idem de la carretera de can Tunis ecta Miramar. Aprovat.

—Idem del carrer den Muntaner, entre Travessera y Marián Cubí. Aprovat.

—Dictamen rebutjant una instancia del Automòvil Club, demanant que s'afori la benzina dels autos que surtin de la ciutat pera pagar a la tornada.

Després de llarch debat, es aprovat.

—Dictamen demanant l'entrega d'algunes subvencions que figuren en el presupost. Es aprovat.

—Altre, encarregant la confecció de veneres pera'ls regidors. Es aprovat.

—Dictamen, adjudicant la construcció de 160 metres de paviment de ciment porland en el Mercat del Pervenir.

—Dictamen demanant adjudicar, en virtut de concurs, la construcció d'unes canals; altre per uns peus drets pera sostenir la coberta del Mercat; altre per clavagueres y sifons de desaigüe. Altre pera la construcció de 40 taules de granet.

Cada un d'aquests dictamens va acompanyat d'un vot de minoría, proposant desistir de les adquisicions y de les obres.

Se discuteixen tots els dictamens en bloch.

Les votacions donen per resultat, en lo del paviment, 21 vots contra 18.

Els demés dictamens van a votarse igual, però'l senyor Pich demana que's fassi en una sola votació.

El senyor Rosés diu que ja ho havía demanat, però que'l senyor Soriano s'hi havía oposat.

El senyor Soriano demana'ls antecedents de tots aquests dictamens.

El senyor Abadal demana que precisi quins son aquests antecedents.

El senyor Soriano insisteix, y el senyor Lluhí li diu que vol fer obstrucció mansa.

El senyor Rosés diu que tots els antecedents son en l'expedient.

El senyor Soriano va a vèurels, però torna ab els tretze, demanant més documents.

El senyor Serraclara defensa la petició del senyor Soriano, les emprèn contra l'alcalde y esmena'ls vots de la minoría, dividintlos en dos extrems: un desistint de les obres, l'altre agrupantlos tots pera treure a subasta les obres, en cas de que no vulgui desistirse de elles.

Seguidament se vota nominalment el dictamen pera la construcció dels peus drets, essent aprovat per 22 vots contra 20.

Els altres dictamens queden encara per discutir, y a tres quarts de dèu s'aixeca la sessió.

***

Un cop llesta la sessió, els regidors y el públich comentaven el fracassat atach dels radicals contra l'alcalde.

Bastants regidors amichs del senyor Serraclara no amagaven gens el seu disgust per la forma com el quefe de la minoría lerrouxista havía plantejat el debat, censurant en tò violent al senyor Sostres per haverse retirat de la presidencia—cosa que no hi ha hagut president que no ho hagi fet una pila de vegades, quan ho hagi tingut per convenient—y sobre tot, exigint'i la dimissió perque sí.

Això darrer ho consideraven els radicals com una notable manca d'habilitat, perque demostrava massa a tret de canó l'impaciencia que hi hà en certs indrets pera que ocupi l'Alcaldía el senyor Mir, ab els fins que ningú ignora.

Y no deixa d'ésser curiós que'ls que tan furiosos se mostren a la sessió contra l'alcalde, tan humils siguin després ab ell, pidolantli credencials y favors.

De totes maneres es molt de lloar que la majoría de regidors acordés deixar de banda aquell inútil debat y passar a l'ordre del día; es a dir, a la veritable feina. No es just que'ls barcelonins paguin les conseqüencies de les «irregularitats» radicals.

Sessió de la Diputació

A tres quarts de cinch de la tarda comença la tercera sessió del primer període.

Presideix el vis-president don Francesch Bartrina.

Al públich, escasses persones.

El diputat-secretari don Gayetà Marfà llegeix l'acta de la sessió passada que es aprovada.

Se dona compte d'una comunicació dels moços d'Esquadra ressenyant els serveys realisats durant el prop-passat mes.

Preguntes

El senyor Guerra del Rio parla novament del cas del senyor Sostres, repetint lo que ja té dit, y prometent que ho repetirà en les vinentes sessions fins que s'hagi resolt sobre l'expressat assumpte.

El senyor Bartrina diu que'l Departament Central té ja enllestit el dictamen y que'l portarà a la sessió vinenta.

El senyor Guerra rectifica.

El senyor Suñol pregunta la resolució que ha recaigut sobre la proposició que va presentar, proposant la fusió de les Juntes de les Cases de beneficencia.

Li contesta el senyor Argemí, president de la Comissió de Governació, manifestant que la proposició està en estudi. La seva importancia no permet resoldre aquest assumpte ab lleugeresa. Ab tot creu que'l dictamen no's farà esperar.

El senyor Suñol demana que s'activi la resolució, y celebra que pera la presidencia de la Junta de la Casa Provincial de la Caritat hagi sigut elegit un home de tants mèrits y virtuts com ho es el doctor Gatell, rector de Santa Agna.

El senyor Argemí diu que en la comissió de Governació hi tenen representació tots els grupus polítichs y que cap d'ells suposa que tingui interès en demorar la resolució de lo proposat pel senyor Suñol y altres diputats.

El senyor Suñol rectifica novament. Algunes de les seves paraules fan que'l senyor Argemí se vegi obligat a rectificar per segona vegada, ja que les creu molestoses pels individuus de la comissió y pels que formen part de les juntes de les cases benèfiques.

El senyor Valentí y Camp creu que les cases benèfiques que sostè la Diputació no estàn a l'altura que sería de desitjar.

De la Granja

Al demanar la paraula el senyor Roig y Armengol pera parlar de la Granja Agrícola, tal com va anunciar en la darrera sessió el senyor Micó, la presidencia va demanar que's llegís una comunicació del senyor director d'aquell establiment invitant al senyor president o a una comissió de la Diputació que visitin la Granja pera que's pugui apreciar la gestió de la direcció.

Mes el senyor Roig no's va donar per convensut y's va extendre en consideracions sobre la historia de la Granja y sobre lo dit per un diari de la localitat en una tanda d'articles. Y va acabar demanant que, cas d'haverhi abusos, se fassi la deguda correcció.

El senyor Jansana va intervenir en la qüestió, posant de relleu que la missió que té la Diputació a la Granja se cumpleix degudament, y demostrant ab arguments convincents, que la Diputació no ha abdicat de cap dels drets que té en aquell establiment.

Rectifica el senyor Roig y Armengol mostrant la seva satisfacció per les declaracions fetes pel senyor Jansana que aclarien dubtes que s'havien presentat, emperò va insistir en la necessitat de que's fes la corresponent investigació.

També va rectificar el senyor Jansana, dient que convenía que constés ben això que a la Granja la Diputació hi dóna la ensenyança de botánica que li pertoca donar.

Y aleshores, els senyors Roig y Guerra varen presentar una proposició demanant que's fes la investigació pera veure lo que hi havía de cert de lo denunciat pel diari de referencia, proposant el senyor Verdaguer y Callís que's dictaminés sobre l'actual estat de les relacions jurídiques de la Diputació ab la Granja.

El senyor Durán y Ventosa va fer veure com una de les coses proposades era de veritable interés pera la Diputació, emperò, que l'altra no tenía pera el Cos Provincial altre interés que'l que pot merèixer a tots els ciutadans.

Per lo que toca a la primera, va parlarne ab la prudencia que's requería, y referent a la segona, va fer veure els inconvenients que ofería el pendre l'acort.

Els càrrechs formulats per un diari contra el senyor Aguiló, s'ha de saber si son o no son veritat y si s'han d'estudiar o no, perque ningú deu saber si tenim facultats pera formar expedient a un empleat de l'Estat. No tractantse d'un empleat que estigui directament a les ordres de la Diputació, es convenient que no s'obri ab precipitació ni no volem exposarnos a un xasco.

Ademés — va dir el senyor Durán y Ventosa — el mateix «Diluvio» ha dit que un alt empleat instruiría expedient, y aleshores no sería pas necessari que ho fés la Diputació. Després de tot, tractantse d'un empleat que no es de la casa, la formació d'expedient no's veu de que pot curar, perque tampoch se'l pot treure.

Va acabar el senyor Durán y Ventosa dient que, haventhi comissions permanents, tampoch comprenía perque's tenía de nomenar una comissió especial y va expressar la seva opinió dient que, cas que prosperés la proposició, podría passar a la comissió de Foment.

Va rectificar el senyor Roig y Armengol, y varen pendre part en el debat els senyors Guerra del Rio y Fages. Aquest darrer va expressar la seva conformitat a lo dit pel senyor Durán y Ventosa, emprò que, cas de nomenarse una comissió especial, podría èsser formada per individuus de les de Foment y d'Instrucció pública.

També va rectificar el senyor Durán y Ventosa. Va dir que era perillós pendre l'acort que's volía pendre, perque podría succeir que al anar a la Granja se digués a la comissió que no hi tenía rès que veure, tota vegada que's tracta d'un empleat de l'Estat.

També va expressar lo innecessari que era'l nomenament d'una comissió especial, que tardarà temps a resoldre l'assumpte, com acostuma a succeir sempre. En cambi, la comissió de Foment, que ja té antecedents y coneix detalls, tal vegada podría emetre dictamen pera la sessió pròxima. Va dir el senyor Durán y Ventosa que, si cada vegada que hi hagi un assumpte nou s'ha de nomenar una comissió ab la corresponent «representación de todos los partidos políticos», se faría molt soroll y poca feina.

El senyor Verdaguer y Callís, referintse al discurs del senyor Durán y Ventosa, va dir que la Granja ocupava torreny de la Diputació y que, si bé era veritat que aquesta no tenía dret a fer certes investigacions, com que'l propi senyor Aguiló havía invitat pera que la fessin, no tenía d'haverhi escrúpol de ferles. Explica la seva actitut en aquest assumpte, en part motivada per l'imprudencia del senyor Roig y Armengol, al parlar de determinades coses que poden portar greus perjudicis a la Diputació. El senyor Roig tenía de compendre que a la Diputació se tenía de parlar únicament de lo que's pogués parlar.

Quan el senyor Roig y Armengol va escoltar les dures paraules que li dirigía el senyor Verdaguer y Callís, va aixecarse com desencaixat, dient que ja que'l senyor Verdaguer el tractava d'imprudent, ell acusava al senyor Verdaguer de lleuger.

Mes el senyor Verdaguer y Callís, ab tota serenitat, va contestar al senyor Roig que l'hora y el lloch eren poch oportuns pera demostrarli la seva imprudencia. Jo mantinch les paraules dites—va afegir el senyor Verdaguer y Callís—y estich segur que al parlar particularment ab el senyor Roig, ell mateix confessarà que ha estat imprudent.

Va intervenir també en la qüestió el senyor Folguera y Durán, pera fer unes aclaracions a la proposició que hi havía sobre la taula, y aquesta va quedar redactada així:

«Que s'acordi'l nomenament de cinch senyors diputats a fí de que:

Primer, Dictaminin sobre del actual estat de les relacions jurídiques de la Diputació Provincial ab la Granja Agrícola y sos terrenys, y

Segon. Que's giri una visita d'inspecció a dita Granja, a fí de depurar les denuncies fetes per algun periòdich local y de les que s'han fet ressò varis senyors diputats en quant afectin o puguin afectar a drets o interessos la defensa dels quals estigui encomanada al Cos Provincial.

Roig y Armengol, Guerra del Río, Verdaguer y Callís».

Els senyors Marfà y Jansana presenten una esmena en el sentit de que sigui la comissió de Foment y no una comissió especial la que cuidi de la investigació.

El senyor Durán y Ventosa diu que votarà en prò de la proposició, perque no's pugui pensar ningú que vol afavorir a cap empleat.

Se passa a votació la esmena. Tretze diputats voten en prò y set en contra. Es aprovada, y per lo tant queda modificat el primer punt de la proposició.

Els dos extrems restants son aprovats per majoría.

El senyor Guerra del Río va dir que lo de haverse encarregat la investigació a la comissió de Foment y no a una d'especial, era degut a por dels diputats.

El senyor Durán y Ventosa li va dir que no sabía que cap diputat pogués tenir por, y si algú demostrés que'n té sería'l senyor Guerra del Río, que forma part de la comissió de Foment. (Rialles. El senyor Guerra abaixa'l cap.) Jo, per la meva part, puch dir que tinch valor suficient pera acceptar o refusar els càrrechs pera'ls quins se'm designi. La comissió de Foment, ahont hi son representades totes les tendencies polítiques, y de la qual formen part aquests dos puntals de la minoría radical que's diuen Guerra y Borjas (Més rialles), podrà resoldre aquest assumpte.

El senyor Verdaguer y Callís diu que'l senyor Guerra s'inventa les coses. Jo no he tingut may por. Prefereixo no formar part de la comissió, per manca de temps. Ab tot, si'l criteri del senyor Guerra del Río hagués prosperat, no hauría tingut inconvenient de formarne part, cas que se'm hagués elegit.

El senyor Folguera va dir que ell se reconeix incompetent pera formarne part y el senyor Jansana ya dir que ell, per haver tingut determinada intervenció a la Granja, se'l podría considerar com a testimoni recusable, y que per lo tant prefereix no formar part de la comissió, si bé això no vol dir que tingui por de cap mena.

Ordre del día

Se va passar a despatxar l'ordre del día, cosa que's feu en breus moments.

A un quart de vuit s'aixecava la sessió.

***

A la sortida de la sessió se comentava entre varis diputats el seu curs y les llargues hores dedicades a parlar de la qüestió de la Granja. Encara que, al fí, per la intervenció dels diputats regionalistes, la discusió s'havía aixecat, parlantse de la defensa dels drets de la Diputació Provincial, ben clar se vegé que'ls republicans dels dos matiços, quasi no's preocupaven més que de que's fassi o no expedient a un senyor que ni sisquera es empleat de la Diputació.

En cambi, cap dels diputats de la esquerra ni lerrouxistes, que en altres ocasions havíen plantejat en el sí de la Diputació, la qüestió de la lley de jurisdiccions ab la ilusió de que'ls nostres diputats s'oposessin a demanarne la derogació, cap d'ells, diem, tingué una paraula de recort pera en Cambó, que, cumplint aquella comanda pera la que tant havíen treballat, l'havía demanada en son darrer magistral discurs del Congrés dels diputats.

Es clar que als «jóvenes lerrouxistes» no'ls hi hauría anat gaire bé, per veures precisats, si'n parlaven, a desautorisar als seus propis diputats que tan lluit paper feren, abstenintse de votar que «el Congrés vegés ab gust la derogació de la lley de jurisdiccions». Però'ls altres republicans bé hauríen quedat millor interessantse per això, tractant assumptes grossos, y de veritable trascendencia.

Però els uns y els altres, els republicans de per aquí, son així quasi tots. Parlen molt de les coses quan poden servir de propaganda contra la Lliga. Després, tant té que's fassin com que quedin sense fer. A buscar un altre assumpte, a complicarlo... y després, ja hi tornaràn a dir que no més son els republicans els que's preocupen de la derogació de la lley de jurisdiccions!

mecres, a les sis de la tarda, a l'Ateneu Barcelonès.

El tema serà: «Evolució de les vocals en català».

A la memoria den Maragall

Pera la festa que la Joventut Nacionalista ha organisat en homenatge al poeta don Joan Maragall, que tindrà lloch el diumenge pròxim, dia 19, al Palau de la Música Catalana, poden recullirse invitacions generals y de preferencia al domicili de la susdita entitat (Boters, 4, principal), el dijous, divendres y dissapte, de deu a una del matí y de quatre a set del vespre.

NOTICIES

DE BARCELONA

Ahir el día's presentà ab el cel cobert de boires, que cap a les nou van desaparèixer, pera deixar brillar el sol ab tots els seus esplendors.

Durant la jornada va regnar un ventijol fresch y agradable.

—Cardó-Serra Creu de Cantos. 1.000 metres

Avuy, ab el tren de les 3'36, sortirà cap a Vilanova el senyor bisbe doctor Laguarda, pera començar la visita Pastoral en dit arxiprestat.

Les visites duraràn fins el día 2 de juny, que estarà de tornada a Barcelona.

— Son favorescuts per les senyores que vesteixen «chic», per reunir una colecció de novetats de selecte gust, els magatzems «El Fomento» de la Plaça de Santa Agna.

—Vernet-les-Bains: Aigües sulfuroso-sòdiques

Van ser portats al alberch del Parch 30 kilos de taronjes decomisades a venedors ambulants.

Lisol Es el desinfectant més enèrgich, més barato y més sà.

Ahir tarda, tres obrers del gas adobaven un desperfecte a un pis primer del passeig de Gracia, 61, quan de sobte va produirse una explosió que va fer caure el cel-ràs de l'habitació, va rompre vidres, feu malbé mobles y produí gran alarma.

Els tres obrers van sofrir lesions, afortunadament lleus.

— Les millors pastes seques y dolços pera thè. El millor pà pera les torradetes del thè. La millor mentega Chantilly y el millor thè, se serveix y se ven en el «Royal», Rambla Estudis, 8. Fabricació diaria. Servey a domicili. Telèfon 2671.

El pròxim dissapte, l'Institut Agrícol Català de Sant Isidre celebrarà sa tradicional «favada», ab una excursió a Viladecans, a la qual, per medi de la present, la Junta Directiva convida a tots els seus socis.

Se visitarà la finca anomenada «Torre Roja», de don Angel Arañó, el qual posseeix un gran edifici bellament restaurat y notables conreus de taronjers y altres fruiters, ab explotacions avícoles y altres.

Al mateix temps se visitaràn uns conreus de tomaqueres d'unes tres mojades de superficie, que té'l pagès d'aquell poble don Joaquim Plans.

Se surtirà a les 9'30 del matí, essent la tornada a les 8'24 del vespre. Verificantse la excursió incompleta, pot sortirse a les 12'50 y arribar a les 5'44. Totes aquestes hores se refereixen a la estació de França; pera'l baixador del passeig de Gracia, hi hà una diferencia de 12 minuts de la estació.

En la estació de Gavà hi haurà carruatges pera trasladarse a Viladecans.

El dinar serà a les dúes en punt a la sala del Teatre del Café Casa Sastre.

Es precís que'ls que vulguin pendre part en la excursió, avisin al Institut per tot el día 16, ab indicació dels trens que's proposin utilisar.

— Nous discos y agulles Odeón, Fonotípia y Jumbo pera gramofon. C. Sta. Agna, 21.

El president de la secció de Ciencies Morals y Polítiques del Ateneu Barcelonès, ha convocat a la mateixa pera les cinch de la tarda d'avuy, dimecres día 15, al objecte de procedir a la elecció dels individuus que han d'exercir càrrechs durant el pròxim exercici de 1912 a 1913.

La Secció d'Arqueología y Historia del Centre Excursionista de Catalunya celebrarà sessió pública avuy, dimecres, a les deu del vespre en la que don Pelegrí Casades y Gramatxes donarà la conversa 25 d'Arqueología romana, tractant d'aquests punts: «Continuació de lo referent al «Forum» romà en la època del Imperi. Edificis y monuments que contenía. Reconstruccions degudes als emperadors. Obres d'art ab que foren enriquides. Víes del «Forum». «Vía Sacra.»

Demà, dijous, día 16, se farà una extraordinaria festa teatral al Ateneu Obrer del Districte II, ab motiu de les reformes que s'han fet al hostatge social del mateix.

Relació dels objectes trobats y depositats a la Majordomía de Cà la Ciutat: Una cartera ab documents a nom d'Artur Sedó; una llicencia del Exèrcit y una id. de la Companyía General de Tranvíes de Valencia, a nom de Joseph Vecher; uns rosaris; un anell de metall ab pedres; un moneder de pell, ab una tarja a nom de Mercè Ticó; una «toquilla» de llana blanca.

Pera'l día primer de juny pròxim, la societat «Salud» Sport Club, està organisant una funció a benefici de les víctimes del Rif. Les aristocràtiques senyores y senyoretes que patrocinen aquesta festa y que pertanyen a dita societat, estàn practicant diverses gestions pera lograr que'l producte de la mateixa correspongui a la importancia que aquella té en la pintoresca barriada de la salut.

VICHY-ETAT

—Les millors aigües alcalines **Vichy-Hôpital** (estómach), **Vichy Célestins** (ronyons), **Vichy-Grande-Grille** (fetge), insustituibles. Refúsis tota imitació.

— BODES, BATEIGS, FESTES, SOIRES, TES DE LA TARDA. — Lunchs, ab xampany, desde 2 ptes. per persona. Banquets ab xampany, desde 10 ptes. Tès estil anglès, desde 1 pesseta. Servey a la casa y al domicili. «Royal», Rambla Estudis, 8.

Diputació

BORSA DEL TREBALL

14 maig.

Ofertes

1.562, aprenent, 15 a 16 anys.—1.578, moço repartidor, 18 a 20 anys, preferible sàpiga francès. — 1.579, meritori, sàpiga francès. — 1.580, meritori, 16 a 17 anys. — 1.581.83, jove o senyoreta taquimecanògrafa francès y anglès. — 1.584.86, corredor màquines de escriure, 20 a 25 anys. — 1.587, corredor màquines de fabricar calçat. — 1.588, corredor tipus d'imprempta y accessoris. — 1.589, moço, 20 a 25 anys. — 1.590, aprenent sastre. — 1.591, meritori, de 15 a 18 anys. — 1.592, meritori, de 16 a 22 anys, que sàpiga'l francès y màquina. — 1.593, recader, de 14 a 17 anys. — 1.594, aprenent teixits mercería. — 1.595, aprenent camisería.—1.596, tallador de camisería en general, bo pràctich. — 1.597, mitg moço, de 18 a 20 anys. — 1.598, tenedor de llibres temporer. — 1.599, torner lampista. — 1.600, aprenent apicultor. — 1.601, recader, de 16 a 18 anys. — 1.602, meritori, de 14 a 16 anys. — 1.603-04, correspondencia, de 20 a 25 anys.

Baixes

1.562, moço. — 1.339, deliniant. — 1.223, escriptori. — 1.518, meritori. — 1.434, meritori. — 1.558, moço. — 1.396, meritori. — 1.566, moço. — 1.350, aprenent. — 1.492, manyà d'obres. — 1.574, moço repartidor. — 1.510, torner de ferro. — 1.559, moço. — 1.458 dependent. — 1.576, meritori. — 2.456, operari construcció botes de fibra.

— Ahir tarda, el president de la Diputació senyor Prat de la Riba, abans de començar la sessió, va marxar a Vallvidrera, ahont hi hà malalt d'algún cuidado, un individuu de la seva familia.

MAGATZEMS
DE
JOSEPH MASFERRER ARAÑÓ
LUDOVICO PIO, 5 y 7
Entre Trafalgar é Yglesia de S. Pere
Extens assortit en
CRISTALLERIA
PISA
PORCELLANA
ARTICLES DE METALL
OBJECTES DE FANTASIA
VENDES A LA MENUDA
EN ELS MATEIXOS MAGATZEMS
TELEFON 1425
PREUS ECONOMICS

Anuncis oficials

Anónima Claudi Durán

«Construcciones Monier»

Per acort del Consell d'Administració se convoca Junta general ordinaria de accionistes d'aquesta Societat, que's celebrarà en el domicili social (Ronda de Sant Pere, 44), el día 24 del corrent mes, a les quatre de la tarda, pera donar cumpliment a lo disposat en els articles 19, 22 y 23 dels Estatuts. Els socis que desitgin assistir a la Junta general, deuràn dipositar les seves accions en la caixa de la Societat ab tres díes d'anticipació al senyalat per dita Junta.

Barcelona, 14 de maig de 1912.—El Conseller delegat, Joseph Durán y Ventosa.

Informació parlamentaria

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 14, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'45, baix la presidencia del comte de Romanones.

Acabada de llegir l'acta, el senyor SORIANO demana que's compti el número de diputats.

El PRESIDENT hi accedeix, y com resulta que hi hà 71 diputats, queda aprovada l'acta y segueix la sessió.

Després de demanar que's comptés el número, han entrat bastants diputats al saló.

Al banch blau estàn els senyors Canalejas, Navarro Reverter y Barroso.

Prechs y preguntes.—El ministre de HISENDA, recullint prechs que ahir varen formular varis diputats, ofereix fer tot lo que pugui en benefici de les regions que sofreixen l'açot de la miseria.

Madrid, 14, 5'15 tarda.

El senyor NAVARRO REVERTER ofereix portar uns datos reclamats pel senyor Soriano y accepta en el acte una interpelació anunciada pel senyor Gutierrez de la Vega sobre la Companyía Arrendataria de Tabachs.

El Sr. GUTIERREZ DE LA VEGA explana la interpelació; però ho fà en veu tan baixa que no se sent desde la tribuna de la prempsa.

Sembla que examina les relacions del Estat ab la Tabacalera y demana la revisió del contracte actual, pera colocarlo en condicions més beneficioses pera l'Estat.

El ministre de HISENDA li contesta.

Diu que l'Estat té constant intervenció en la Tabacalera.

Exposa lo sanejat que resulta'l tribut de la Tabacalera, que entra net a les arques del Tresor.

Adverteix que quan fou ministre l'altra vegada va reduir al 2 per 100 el 3 de comissió que cobrava la Tabacalera per la renda del Timbre.

Considera, per lo tant, exagerat el calificat de regal que'l senyor Gutierrez de la Vega ha aplicat al parlar d'aquest assumpte.

Respecte a la revisió del contracte, es clar que qualsevol de les parts contractants pot demanarla; però no creu que aquest sigui el moment més oportú, perque la conducta de la Companyía es satisfactoria y no dona motiu de queixa al Estat.

Rectifiquen tots dos.

Madrid, 14, 9'15 nit.

El senyor RODES pregunta al Govern quines noticies té del combat lliurat ahir a Melilla.

Desitja saber si's tracta d'una operació concertada per endavant o si's tracta d'una d'aqueixes moltes operacions en les que hi hà replechs y retirades en les quals els moros ens causen moltes baixes.

El senyor CANALEJAS dona compte de lo ocorregut, subjectantse a lo que diuen els informes oficials.

Manifesta que en temps oportú exposà el capità general de Melilla el sentir de la opinió pública sobre l'excessiu número de posicions y com a conseqüencia se va pendre la determinació de que fossin les menys possibles.

Exposa la fórmula perque s'arribà a una especie de tractat de pau que suavisà molt les relacions entre nostres forces y els indígenes.

Trobantnos en aquestes circumstancies, vingué'l moviment anti-europeu, per raons que no me es lícit analisar en aquest moment, y esclatà el conflicte en les condicions de tots conegudes.

Això determinà al Govern a ocupar dues posicions aprop del Quert, per estimarles estratègiques.

Referintse al darrer combat, diu que no pot donar noticies definitives; però fora lo que puguin donar de sí noticies posteriors, lo ocorregut es lo que oficialment s'ha dit.

Els bandits d'automòvil

En Garnier sitiat

Foch de fusellería

Agents ferits. - Altra vegada la dinamita

¡Bé ha bregat la policía francesa anant d'assí d'allà a la çaga den Garnier! Ara se'l veya aquí, ara més enllà; ara's donava una batuda a una selva, ara se'n desistía per indicis de que per tot era fòra per l'indret hont se'l cercava. Y la fantasía reporteril omplía columnes de diari, y el bandit anava adquirint major celebritat cada dia.

Finalment se l'ha descobert. Y ja tenim el siti formalisat y la dinamita en dança.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

En Garnier, sitiat

París, 14, 9'17 nit.

La policía ha trobat la pista dels bandits Garnier y Vallet.

Aquests son dins d'una casa de Nogent-Sur-Marne, a la que la policía ha posat siti.

Els bandits han fet foch de fusell sobre'ls agents de policía.

Ha caigut ferit un sargent de policía, que ha ingressat al hospital.

S'han enviat reforços a Nogent-Sur-Marne pera assegurar la captura dels bandits.

Enfondrament.-Tres ferits.-Dòna detinguda.

París, 14, 9'26 nit.

Nogent-Sur-Marne. — El sostre de la casa sitiada ha sigut esfondrat per medi d'enormes pedres llençades desde'l viaducte.

Els bandits han deixat de fer foch.

Ja hi hà tres agents de policía ferits.

Una dòna, anomenada Guillemina, y amant den Garnier, ha sortit de la casa sitiada, essent detinguda per la policía.

La dinamita

París, 14, 9'50 nit.

Nogent-Sur-Marne. — A les vuit del vespre s'ha fet explotar una bomba de dinamita dins de la casa ahont estàn refugiats els bandits Garnier y Vallet.

Segueix el tiroteig. Un ferit greu

París, 14, 10'12 nit.

Nogent-Sur-Marne. — Els efectes de la explosió han sigut insuficients.

Ha recomensat el foch de fusellería.

Un dels policíes ferits se troba en estat desesperat.

Altra esplosió.-La casa no s'enfonza.-Segueixen les descàrregues.

París, 15, 12'30 matinada.

Nogent-Sur-Marne. — Segueix el tiroteig, ab intérvals més llarchs.

De tant en tant s'ovirea les ombres den Garnier y en Vallet que passen per davant de les finestres.

A les 10'20 s'ha lograt posar una altra bomba de dinamita dins de la casa sitiada.

La explosió ha sigut formidable, anant seguida de sorolls com de parets que cauen y de trencadissa de vidres.

Moments després de produirse la explosió els bandits han fet varies descàrregues de fusell.

La casa està esberlada, però resta en peu.

A les onze de la nit els suaus han cessat en el tiroteig per tenir de proveirse de municions.

Al lloch del succés s'hi ha aplegat una gran gentada, que aumenta per moments.

Més explosions.-Segueix la resistencia.-Bombers.

París, 15, 1'13 matinada.

Nogent-Sur-Marne. — A les 11'25 se han posat altres dos cartutxos de dinamita a la casa sitiada.

La explosió ha produit la demolició de bona part del edifici, però'ls bandits se han parapetat darrera dels panys de paret que resten en peu y segueixen defensantse.

Els gendarmes y suaus, enfilats en parets dels voltants, tirotejen a les siluetes que de tant en tant apareixen per les bretxes obertes per la dinamita.

A dos quarts de dotze han arribat a Nogent-Sur-Marne els bombers de París, ab atxes de vent y un far elèctrich de gran potencia.

Estudis Universitaris Catalans

La 10.ª lliçó del Curset de Filología romànica dels Estudis Universitaris Catalans, que explica el professor don Manuel de Montoliu, tindrà lloch demà, di-

Los médicos franceses
ordenan tomar a domicilio
por no perder embotelladas
las aguas frias del valle de Vichy
FUENTE St. LOUIS
St. Yorre cerca Vichy (Francia)
para curar con seguridad el
ESTÓMAGO - HIGADO - RIÑONES

Creu que alguns corresponsals extrangers han aumentat el nombre de baixes exageradament.

El senyor RODES no's mostra satisfet ab aquestes declaracions y afirma que no s'ha fet en el Rif rès de lo que s'havía d'esperar, per lo que va dir el general Jordana quan va estar a Madrid.

Considera'l darrer combat com una sorpresa, filla de la imprevisió en que's viu en el Rif y exposa'l temor de que en lo succesiu n'hi hagi d'altres que produeixin més víctimes.

El senyor CANALEJAS rectifica, negant que's tracti d'una sorpresa.

El senyor SORIANO insisteix en que se porti a la Cambra la relació de les làmines intransferibles que ahir demanà, car s'ha d'averiguar lo que ocorre ab una companyía de Lleida que sembla's dedica al cobrament y pagament ab usura dels interessos d'aquestes làmines.

Demana l'expedient de la compra de Fillà de Cortejada y l'expedient de pensió dels fills de donya Elena Sanz.

Requereix la presencia del ministre de la Guerra, pera tractar de la guerra de Melilla y de les recompenses per la repressió de la vaga del passat estiu.

Ordre del día.—S'aproven varis dictamens, entre ells els següents:

Un de la comissió de incompatibilitats sobre'l cas del marqués de la Vega-Inclán, proposant que continúi en el càrrech de diputat.

Altres negant 31 autorisacions pera processar als diputats senyors Iglesias (don Emilià), Lerroux, Soriano, Azzati, Nougués, Iglesias (don Pau), Romeo y Sànchez Marco, y als ex-diputats senyors Miralles y Blasco Ibàñez.

Concedint pensió a les families del secretari judicial de Sueca y del habilitat y l'agutzil del mateix jutjat.

Autorisant la construcció d'un ferrocarril secundari a Aragó.

Continúa el debat del projecte de lley creant el Banch Nacional Agrari.

El senyor ZULUETA (don Joseph), com individuu de la comissió, contesta al discurs que pronuncià el vis-comte de Esa la última tarda que's parlà del assumpte.

Diu que al vis-comte de Esa li sembla mal tot lo que's consigna en el projecte. Renuncia a contestar les apreciacions que aquest senyor feu en un discurs de Valladolid y passa a recullir els extrems que ha tractat en el Parlament.

Lamenta que'l vis-comte de Esa suposi que's tracta de colocar un reclam pera'ls agricultors al objecte d'enganyarlos, y nega que falti capital, com ha suposat aquell.

Manifesta que en una revista extrangera ha llegit que en mans dels extrangers estàn el 75 per cent de les cèdules del Banch Hipotecari.

Creu que'l vis-comte de Esa obra en aquest assumpte obcecat per un apassionament els mòvils del qual ignora, ja que no cap suposar en ell ignorancia ni mala fè.

Considera el dictamen que's discuteix com la més important actuació de sa modesta vida parlamentaria.

Espanya—diu—passa per una greu crisis, però vol salvarse, com ho prova la estadística d'adobs químichs y maquinaria agrícola, que en lo que va de sigle han aumentat considerablement. Lo que succeeix es que falten capital circulant al agricultor y recursos al Tresor pera obres públiques.

Aludeix al projecte de colonisació y diu que s'ha demostrat que la propietat passa de mans dels terratenients que la tenen improductiva a les de la familia obrera.

Pera tot això se necessita capital circulant.

El Banch Nacional Agrari no preté resoldre el problema agrícol. Desitja sols constituir l'instrument dels sindicats agrícols pera que puguin cumplir el fi de sa creació. Es propòsit seu fer derivar el capital cap a l'agricultor.

Aludeix a la proposició que'l Foment del Treball de Barcelona feu al Govern pera la creació d'un Banch d'Exportació, y explica lo que sería'l Banch Nacional Agrari, presentant exemples pràctichs.

Una de les manifestacions d'aquest Banch es la seva aplicació a les comunitats de regants. De manera que ab el Banch Agrari hi hauría a Espanya lo que ha fet Luzzati a Italia. Fomentant els regadius aumenta el preu de la propietat, y això se lograría ab el Banch Nacional Agrari.

També prestaría un bon servey a la parcelació de terrenys, car s'evitaría que la propietat quedés depreciada per la oferta.

Examina la constitució del Banch Hipotecari, que es l'únich que té cèdules al portador.

Manifesta que al pensar en la creació d'un Banch Agrari se pensà també en evitar tota topada o rossament ab el privilegi del Banch Hipotecari.

Deya el viscomte de Esa que's podría encara tolerar que l'Estat protegís al Banch Agrari si portés quelcom de nou o quelcom de bò. Donchs bé; jo crech que quelcom de bò hi porta y també quelcom de nou. En tot cas ab lo primer bastaría.

Adverteix que'l dictamen que's discuteix no es lo que demanava la Federació Agrícola Catalana Balear ni lo que's demanava en la proposició de lley presentada per l'orador al Congrés.

Fa historia de còm va nàixer la idea y de les restriccions que'l senyor Calbetón li va imposar. Vingué'l cambi de ministre de Foment, y l'orador demanà al senyor Gasset que's discutís el projecte del senyor Calbetón, però'l senyor Gasset va preferir que l'assumpte fos de la iniciativa parlamentaria. Se presentà la proposició de lley en la que's demanaven varies exempcions de tributs, y el Banch Hipotecari s'hi oposà an això. El ministre d'Hisenda, vegent en aquestes exempcions una merma considerable en els ingressos del Tresor, no les va admetre y deixà sols les relatives als drets reyals de la constitució de la societat.

Pera justificar el naixement del Banch Agrari per medi d'una lley especial, recorda còm va nàixer el Banch Hipotecari, per un Decret elevat després a la categoría de lley. No creu, donchs, que constitueixi un privilegi lo de la lley especial. Tampoch hi pot haver privilegi en lo de les exempcions, en les que hi hà que distingir dues coses. A Espanya espanta lo que hi hà que gastar en drets reyals y timbre, que son gastos inútils pera la constitució de les societats, y per això se pensà en aquestes exempcions pera'l Banch Agrari.

Aquest, pera constituirse, s'imposa la obligació de dipositar un capital de 25 milions y s'obliga a recullir en el primer any obligacions per valor de 75 milions. La relació de 1 a 10 entre accions y obligacions es copia de entitats extrangeres.

Va enumerant altres garanties que figuren en el projecte, aixís com la limitació d'interessos, la intervenció del Estat, plaç perentori de constitució, establiment de sucursals en forma de que la de Barcelona y Valencia funcionin com Banchs d'Exportació, etc., etc.

Explica les diferencies que hi hà entre cèdules hipotecaries y obligacions agraries y les obligacions de les ciutats industrials.

Dirigintse als ministres d'Hisenda y Foment els diu que té la esperansa de que prestaràn al projecte que's discuteix tota l'atenció que mereix y que, bé acceptantlo o rebujantlo, quedarà ultimat aquest assumpte lo més prompte possible. Clar està que no's pot negar a les Corts son dret a fer lleys, però es necessari reconèixer que hi hà que comptar ab els governs, car si aquests no donessin sa aprovació al projecte rès se conseguiría.

Manifesta que en la tramitació d'aquest assumpte ha sofert moltes amargures, anant barret en mà per despatxos y ministeris; però en cambi he tingut la satisfacció de que persones que sostenen idees polítiques contraries a les meves m'hagin animat ab son aplaudiment.

Acaba manifestant que aquest assumpte ha creat ja un estat d'opinió tal que no es possible desatèndrel, y que, sía com sía, se té que resoldre. (Molt bé, en varis costats de la Cambra.)

El vis-comte de ESA rectifica, però com han transcorregut les hores reglamentaries, se suspén el debat quedant l'orador en l'ús de la paraula.

El senyor AZCARATE s'ocupa de lo que vé succeint en la frontera portuguesa, a Galicia, y diu que està bé que'l Govern observi'ls devers d'hospitalitat, però no deu oblidar el dret internacional que prohibeix conspirar prop de la frontera.

Adverteix que a Portugal se comenta un xich desfavorablement la conducta del Govern espanyol en aquest assumpte, y això'ns resta simpaties en nostres vehins.

Pregunta al Govern quines mides ha adoptat pera evitar que's conspiri a Verín y altres punts de Galicia contra les institucions portugueses.

El senyor BARROSO li contesta manifestant que'l Govern ha reforçat en aquell punt la guardia civil y la policía y ha adoptat quantes mides demana el dret internacional.

No fa gaire se va tenir coneixement de la sortida d'un barco ab contrabàndol d'armes d'Hamburg, y se va afanyar a adoptar tota klasse de mides, pera que no desembarqués en cap port espanyol.

Afegeix que'l Govern no abandonarà ni un moment els seus devers, que'l respecte y l'afecte a una nació amiga ens obliguen.

Aquesta part de la sessió la presencía don Bernardí Mechado, ab el diputat don Lluís Morote, desde la tribuna pública.

El senyor MONTES SIERRA formula un prech d'interès local.

S'acorda nomenar set diputats pera formar part de la comissió mixta del projecte de lley sobre'l treball nocturn de la dòna.

També s'acorda que una comissió de diputats acudeixi'l dia 17 al Palau a felicitar al Rey per fer els anys, y s'aixeca la sessió fins el dissapte, que's celebrarà la pròxima.

Senat

Madrid, 14, 5'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'30, presidint el senyor Montero Ríos y trobantse al banch blau els ministres d'Instrucció pública y Guerra.

Prechs y preguntes.—El senyor MUÑOZ DEL CASTILLO s'adhereix al prech formulat ahir pel senyor Polo y Peyrolon sobre'l personal auxiliar de les universitats.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA, després de saludar al Senat, per ser la primera vegada que hi parla desde'l banch blau, diu que procurarà atendre a les reclamacions formulades.

Els senyors OLMEDILLA y POLO Y PEYROLON donen les gracies, insistint el darrer en que les inspeccions d'ensenyança tenen d'examinar els llibres de les Escoles Modernes y que se'n té de fer una espurgada en el Govern civil de Barcelona.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA diu que farà cumplir la lley, però no pot separarse d'ella. Ha donat ordres al Govern civil de Barcelona pera que s'examinin els llibres de la Escola Moderna y no pot tenir cap rezel. Si aquesta Escola està oberta serà perque s'ajusta a la lley. Ab tot, espera l'informe de la Junta d'Instrucció pública de Barcelona y quan el rebi procedirà en justicia.

Respecte a la devolució dels bens den Ferrer, creu que obeeix a ordres legals dels seus predecessors. També les examinarà y veurà còm té de procedir.

Rectifiquen els senyors POLO Y PEYROLON y MUÑOZ DEL CASTILLO.

El senyor TORMO s'ocupa de la deixadesa en que's troben els monuments artístichs y diu que s'ha de fer un gran catàlech dels monuments arquitectònichs, pera que l'Estat sàpiga lo que s'ha de fer pera la seva conservació.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA s'hi mostra conforme.

Madrid, 14, 9'15 nit.

El senyor PRIMO DE RIVERA se dol de que no hi hagi una lley de cassa que permeti més protecció de les aus.

El BISBE DE JACA prega al ministre d'Instrucció pública que s'aumenti el sou als mestres de primera ensenyança y que se'ls paguin els atrassos.

El senyor ALBA li contesta dient que ha consignat en el presupost pera 1913 una quantitat de més d'un milió de pessetes pera anar al aument dels sous dels mestres, aixís com atendre a totes les millores que sía possible en la ensenyança.

Rectifica el BISBE DE JACA y passa a explanar una interpelació relativa a la Escola Superior del magisteri, senyalant deficiencies a la lley que la va reformar y errors en l'aplicació.

Diu que'l ministeri d'Instrucció pública s'ha convertit en un lloch de disbauxa y en un refugi de invàlits y protegits dels ministres lliberals.

S'ocupa de la ensenyança de la religió en dita Escola, dient que s'ha establert a la tarda pera que'ls alumnes se'n vagin a passeig en lloch d'anar a classe.

Combat la coeducació.

Li contesta el ministre d'INNSTRUCCIO dient que'l discurs del prelat té més violencies que rahonaments, atacant al Govern lliberal ab una serie de càrrechs no desmostrats que sols tenen l'autoritat de sa persona.

Defensa la coeducació.

Creu ineficaç la obligació d'ensenyar la religió y moral en la escola, perque aquesta s'aprén en la llar.

Protesta ab energía de les frases pronunciades pel bisbe sobre'ls efectes de la coeducació y dels fruits que aquesta produeix en l'extranger, en paragrafs que la majoría aprova.

El BISBE DE JACA rectifica dient que'ls anticlericals espanyols son esquerps.

(La majoría protesta.)

Insistint en la mateixa idea de la coeducació recita paragrafs d'un bisbe de Barcelona que condempna aquest sistema d'educació.

(Termina dient que'l Govern lliberal es més funest pera la ensenyança que tots els protestants junts.

Rectifica també'l senyor ALBA, insistint en sos anteriors arguments.

Respecte a la conducta intransigent dels lliberals, diu que res pot dir el senyor Bisbe car ja s'ha vist còm va procedir aquest Govern en el Congrés Eucarístich.

El bisbe de JACA.—Perque no pogué fer res; però no per falta de ganes. (Protestes de la majoría.)

(Termina dient el senyor ALBA que'ls catòlichs volen tancar ab set claus les llibertats y ferse ells els posseidors d'aquexa llibertat. (Aplaudiments de la majoría.)

S'acorda prorrogar la sessió fins a terminar aquesta interpelació.

El senyor RODRIGUEZ SAMPEDRO hi intervé pera alusions.

Elogía la implantació y creació de la Escola superior del magisteri, si bé'ls ministres del Govern lliberal l'han cambiada per alterar l'esperit de son regisme.

La contesta'l senyor ALBA, reconeixent les deficiencies senyalades pel senyor Sampedro, y ofereix posar remey a tot això.

Rectifiquen abdós.

Hi intervé'l senyor CEPEDA, brevíssimament, en nom, segons diu, dels catòlichs, atacant la ensenyança laica que's dóna a Espanya.

S'aixeca la sessió a les set.

Lo del Marroch

Del darrer combat

(PER TELEFON)

Telegrama oficial. El combat.—Les baixes

Madrid, 14, 2 tarda.

Melilla, 14, a les 0'15.—(Rebut a les 3'45).

Capità general a ministre de la Guerra.—Com en dies anteriors, l'enemich en bastant número ha començat a ocupar les altures que hi hà entre Tauriat-Amad y Ulad-Gamen ab intenció de passar la vall de Jesen y caure sobre'ls convoys.

En previsió de que això passés, no poguent consentir que invadís la nostra zona, tenía comunicades ordres al general Navarro pera que a tota costa el foragités de dites posicions si les ocupava; y efectivament aquest matí ha sortit ab quatre batallons y mitg, dos esquadrons y dúes bateríes de montanya, començant el combat ab l'enemich desde les primeres hores.

A la vegada he ordenat a la columna Moltó que desde Yshafen avancés fins a Tauriat, dirigintse després al Sur fins al barranch de Anduen.

La columna Figueras ha marxat desde Ras Medúa per l'Est al Tivini a situarse en la divisoria que dona front cap a Alad-Aren y la columna Rodriguez desde l'avançament ha sortit a establir contacte ab l'anterior, ocupant turons y posicions convenients.

Les forces del general Moltó han canonejat y lograt dispersar al enemich que s'havía amagat a les barrancades properes a Ulad Gamen, però la part principal del combat l'ha sostingut la columna Navarro, havent resultat la jornada brillant pera nostres tropes, que s'han batut tant en l'avenç com en la retirada ab gran valor contra'l nombrós enemich que s'ha defensat tenaçment, però que ha sofert grans pèrdues, perque li han fet moltes baixes que han deixat en el camp, agafantlos armes, efectes y vuit presoners que'l general Navarro s'ha emportat al seu campament.

Per nostra part hem tingut el tinent Algaina, de Melilla, mort; el coronel Paez Jaramillo, el tinent coronel García Moreno, de Catalunya, y el tinent Vallespina, ajudant de la segona mitja brigada, ferits lleus; el capità de Catalunya, Azcaine, ferit grave; el comandant Alarcon, de Sant Fernando, y el capità Sanz Arnal, de Guadalajara, contusos; un cabo y sis de tropa morts, y 60 ferits entre graves, lleus y contusos.

Ja donaré a V. E. noms d'aquests aixís que m'ho comuniqui el general Navarro.

En vista de la insistencia de l'actitut de la harka que vol passar a la nostra zona pera soliviantar kàbiles amigues, tinch convenientment preparades les forces que obraràn segons aconsellin les circumstancies.

Lo que diu en Canalejas.—La noticia del combat.

El senyor Canalejas ha repetit lo que diu el telegrama oficial respecte al número de baixes en el combat d'ahir: son un capità y 6 soldats morts y 6 oficials y 60 de tropa ferits.

La primera noticia del combat se va rebre a Madrid a dos quarts de una d'anit, demanant un coronel pera substituir al senyor Paez Jaramillo, que va resultar ferit.

Després, a tres quarts de tres de la matinada, ha arribat el telegrama oficial detallant el combat.

Fins a dita hora, el Govern, segons manifestacions del senyor Canalejas, no sabía rès y es extrany que ahir ja se parlés en tot Madrid de la existencia d'un combat y fins se'n parlés a Borsa, perque lo més empenyat de l'acció va ser després de les tres de la tarda.

Notes del combat

Madrid, 14, 4'15 tarda.

Melilla.—A dos quarts de nou va sortir ahir del avençament el convoy diari de queviures, escoltat per una companyía del regiment de Guadalajara y una secció de cavallería.

Ab el convoy anaven a incorporarse a sos llochs varis oficials y al arribar a les estribacions del Uixiam varen veure'l combat desde'ls turons.

L'enemich s'havía fortificat a Aduya y en el poblat de Taurid-Amed y oposava molta resistencia.

La cavallería de Taxdirt va donar una brillant càrrega, al mateix temps que la infantería guanyava a la bayoneta el poblat de Taurit, desallotjant l'enemich.

Aquest va empendre precipitada fugida.

Els enginyers varen volar el caseriu, incendiantlo.

També fou evaquat un altre poblat proper els habitants del qual se deyen afectes a Espanya. El general Navarro va ordenar igualment la seva destrucció.

La columna de Figueres mantenía també'l foch, però menys viu.

També se sentien tronar les bateries de la columna Moltó.

L'enemich se va defensar ab sa acostumada tenacitat, però ha rebut un fort càstich.

En el camp ha deixat més de 70 morts y nostres tropes han degut recullir molts més cadavres y nombrosos ferits.

Les negociacions

Madrid, 14, 5'15 tarda.

El ministre d'Estat ha manifestat que no hi hà res de nou respecte de les negociacions, si be s'espera que en lo que resta de setmana's podrà veure clar en el punt capital que ara's litiga, que com es sabut es el relatiu a la vall de Uergha.

De totes maneres, encara que aquest important extrem se resolgui, en quedaràn altres, de menys quantía, però també interessants, que s'hauràn de resoldre abans, com es natural, de que's formi el tractat, ab lo qual queda dit que la firma d'aquest no es cosa tan propera com ahir s'assegurava.

Les operacions al Quert

Madrid, 15, 12'30 matinada.

Melilla.—En vista dels insistents propòsits dels moros d'internarse en la nostra zona, s'han donat ordres de ocupar una posició que tapi el pas que permet arribar a la vall de Maxin.

Es probable que dirigeixi la operació el general Aldave.

Se creu que'ls moros oposaràn escassa resistencia.

Al ocupar el poblat de Tauriat-Hamed els moros varen resistir desde una casa, que fou enderrocada per l'artillería, matant a tres moros. Ademés se varen fer vuit presoners.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La vall de Uergha

París, 14, 10'45 matí.

«L'Excelsior», en un despaix de Londres, diu que als centres ben informats s'assegura que'ls governs de França y Anglaterra s'han posat definitivament de acort respecte a la ocupació francesa de la major part de la vall de Uergha.

La delimitació's farà tenint més en compte la posició de les tribus que la configuració geogràfica.

Anglaterra procurarà que Espanya accepti aquesta solució.

França y Espanya

París, 14, 8'34 nit.

En el Consell de ministres celebrat avuy a Rambouillet, M. Poincaré ha donat compte als seus companys de que les negociacions ab Espanya han progressat lleugerament els darrers dies, essent d'esperar que les dificultats sobre les qüestions territorials quedaràn aviat solucionades d'una manera definitiva.

M. Geoffray

París, 14, 8'46 nit.

Com es sabut, s'havía parlat de monsieur Geoffray, actual embaixador de França a Madrid, pera succeir a M. Crozier en la embaixada de França a Viena; però com que la presencia de M. Geoffray a Madrid es indispensable ifns que s'hagi firmat l'acort franch-espanyol, lo qual encara trigarà algun temps en ser un fet, sembla que pera substituir a M. Crozier serà designat el ministre plenipotenciar M. Dumaine.

Rumors tendenciosos

París, 14, 9'26 nit.

Larache, 12. — Segons rumors de procedencia indígena, els espanyols, per mediació d'un dels seus protegits de Uled-Aissa, han ofert diner als indígenes de Beni-Urriaquel y Beni-Zerual, ab l'objecte de que'ls deixin passar a la vall de Uergha.

En el mateix sentit han fet gestions prop de les tribus vehines.

S'afegeix que aquests oefriments han sigut refusats.

Un combat

París, 14, 11'15 nit.

Ujda. — Aquest matí, un fort contingent marroquí ha intentat un atach al campament de Merada.

L'atach ha sigut violent, però ha sigut rebutjat.

Els moros han tingut baixes importants.

Els francesos han tingut un tirador indígena ferit.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Homenatge a Morera y Galicia

Lleida, 14, 3 tarda.

La festa major va celebrantse ab gran animació. Hi hà una gran concorrencia de gent dels pobles de tota la comarca.

Avuy s'ha celebrat l'homenatge que Lleida dedica al seu gran poeta Morera y Galicia, qual acte ha resultat una grandiosa y magnífica manifestació d'admiració y simpatía.

S'han reunit a la Pahesía tots els seus admiradors, que son moltíssims, y acompanyats per les representacions de les entitats de tota mena y les autoritats, portant en lloch preferent al poeta, onejant les banderes, sonant les músiques, han travessat els principals carrers que tenien llurs balcons y portalades atapaits de concorrencia.

La comitiva ha pujat a la Catedral vella enclosa dins el castell. A l'esplanada hi havía una immensa gernació que ha tributat una entusiasta ovació quan l'ilustre poeta y tot el seguici han arribat al peu de l'airós campanar que tan gallardament s'enlaira sobre aquesta gemada y hermosa plana del Segrià.

Allí s'ha fet còrrer la cortina y ha aparescut entre visques y aclamacions entusiastes la artística làpida de marbre que encapsalada ab el bust de bronze del gran poeta y entre una guirnalda de flors porta esculpit en lletres d'or l'hermós sonet que en Morera dedicà al altívol gòtich campanar. La làpida va empotrada en aquella secular construcció.

Ha pronunciat un eloqüentíssim discurs el senyor Estadella, també l'alcalde ha fet un xardorós elogi del poeta homenatjat, y aquest ha respost molt emocionat pronunciant paraules d'agraiment y de modestia.

La «Gaceta»

Madrid, 14, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Decrets de Gracia y Justicia firmats ahir.

Reyal ordre disposant que s'obri un concurs de projectes pera la construcció del ferrocarril estratègich de Sadaga a Sangüesa.

Anunciant la mort de varis subdits espanyols en l'extranger.

Els de la U. R. de Madrid

L'Assamblea municipal d'Unió Republicana de Madrid, en l'acte que celebrà anit y que acabà a la matinada, ha fet la declaració de que considera igualment enemichs dels republicans als partits monàrquichs lliberal y conservador.

El Consell

El senyor Canalejas ha ratificat que demà hi haurà Consell, si, com se diu y es molt probable, no's celebren sessions de Corts.

La exposició de Belles Arts

El dissapte pròxim, a les quatre de la tarda, s'inaugurarà la Exposició de Belles Arts, ab assistencia de la familia reyal y del Govern.

Els mutualistes

Han començat ja a arribar a Madrid els delegats extrangers que han de pendre part en el pròxim Congrés de mutualistes lliures.

Els aumonts de tributació

Aquest matí han visitat al ministre de Hisenda els presidents de les Cambres de Comerç y Industria de Barcelona, Saragossa, Valencia y Madrid, senyors Maristany, Sedó, Paraísa, Castro y Piast, respectivament, pera tractar dels aumonts de tributació que's fixen pel ministre en els nous presupostos.

Després l'ha visitat una comissió de Bilbao pera reiterarli la prompta aprovació del projecte relatiu als quarters d'aquella capital.

Tractat ab Suissa

El ministre d'Estat, acompanyat del ministre de Suiça a Espanya, ha visitat aquesta tarda al ministre de Hisenda, tractant del pròxim conveni comercial ab aquella nació.

Sobre'ls aumonts de tributació.

Madrid, 14, 5'15 tarda.

En la visita que han fet al ministre d'Hisenda els presidents de les Cambres de Comerç y Industria li han exposat els perjudicis que a la industria y al comerç irrogaràn algunes partides de la reforma tributaria.

En alguns punts, després d'escoltar atentament el ministre les peticions formulades, ha ofert satisferles, y en altres ha promès estudiarles, pregant que en una instancia concretin les seves aspiracions pera veure si es factible satisfer les reclamacions dels industrials.

En Cambó y la Mancomunitat.

Madrid, 14, 5'15 tarda.

Ha arribat el senyor Cambó, qui conferenciarà aquesta tarda ab el senyor Canalejas sobre la data en que ha de començar la discusió del projecte de Mancomunitat.

En Garriga y Masó

Aquest matí ha marxat cap a Barcelona el senyor Garriga y Massó.

La divisió de Canarias

Dissapte se presentarà al Congrés una proposició firmada pels senyors Morote, Matos, Cañal, Pedregal, Burell, Soriano y un representant de la minoría tradicionalista, demanant que lo més aviat possible's posi a discusió el projecte de divisió administrativa de Canarias.

Els radicals

Madrid, 14, 9'15 nit.

La minoría radical s'ha reunit en el Congrés pera redactar un manifest exposant el seu criteri sobre les frases dels senyors Alvarez y Azcárate, al jutjar la política del senyor Maura, en els discursos que pronunciaren en el debat polítich.

Els blataires

La comissió de diputats blataires ha visitat al ministre d'Hisenda, el qual ha acullit ab simpatía les conclusions aprovades en la reunió d'ahir.

Municipalisació

L'Ajuntament ha aprovat, per 34 vots contra 7, la moció del alcalde municipalisant el servey d'abastament de carns a Madrid.

L'alcalde's mostra molt satisfet del resultat de la votació.

Els republicans y els conservadors

Madrid, 15, 12'30 matinada.

Segueixen els periòdichs republicans, ocupantse de les paraules dels senyors Azcárate y Alvarez sobre l'actitut de la Conjunció respecte als conservadors.

No recullim aquests articles perque, havent parlat pels unionistes el senyor Sol y Ortega en sos organismes y en la nota oficiosa que hem trasmés, els radicals, en un manifest y la Conjunció republicana-socialista que facilitarà també una nota oficiosa de la seva conducta, resulta innecessari pera fixar la posició d'aquests elements polítichs en aquest episodi.

El partit radical dirigeix un manifest a l'opinió, explicant la seva actitut respecte al veto als conservadors, del que treyem aquests paragrafs:

«La suprema condempnació del partit lliberal està en la passivitat de la grey conservadora, el quefe de la qual, va anunciar en altre temps la seva retirada de la vida pública si s'aprovava'l projecte de lley d'Associacions, del Gabinet López Domínguez.

Nosaltres, pera combatre al partit lliberal, volem tenir tota l'autoritat que dimana del manteniment y reiteració dels compromisos davant del país contrets.

Creyem nostre principal dever impedir la tornada al poder dels senyors Maura y La Cierva, qual bandera, de que alguns creuen espolsar la pols de la complicitat ab suposades impunitats, ostenta taques vermelles que sols podràn rentar les aigües corrents del temps.

Ens sentim obligats, més que a res, a combatre'ls homes funestos qual política, que constantment ens es a recordant sa intolerable vanitat, y ab la que de nou se'ns amenassa, ha representat ab escàndol de l'opinió civilisada una regressió al poder personal del antich regisme, el catafalch com a procediment de govern, y elevada a la categoría augusta d'un sacerdoci la funció innoble y repugnant del butxí.

Aixís ens ho va manar el poble al otorgarnos sa confiança, y com que sense'l poble res podem fer, a ell ens dirigim en les presents gravíssimes circunstancies.

El gran Costa va dir que Espanya mor per falta de memoria. Avuy afirmem nosaltres la existencia de la nostra.

Firmen: Alexandre Lerroux, Armengol Giner de los Ríos, Rafel Salillas, Toribi Sànchez, Beltràn de Guevara, Emili Santacruz, Alvar de Albornoz, Fèlix Azzati, Emilià Iglesias y Joan Barral.

Qüestions económiques

En la visita que han fet al ministeri d'Hisenda els presidents de les Cambres de Comerç de Madrid, Valencia, Saragossa y Barcelona y del Foment del Treball Nacional, després de tractar extensament de quant afecta a la contribució industrial y de comerç, s'ha acordat que per totes aquestes entitats se formularà una instancia al ministre exposant els distints punts de la qüestió els quals seràn objecte de resolució pel ministre, essent desde ara favorablement acullides per aquest la major part de les aspiracions de dites entitats.

Gestions den Sedó y en Maristany

Han visitat al ministre de Foment el comte de Lavern y el senyor Sedó, tractant de diversos punts relacionats ab les Cambres, y aximateix de les aspiracions dels enginyers industrials la carrera dels quals importa estimular.

La impresió treta de dita conferencia es que l'assumpte serà encarrilat pel ministre en el sentit de fixar un ordre d'atribucions més concretes pera cada cos y un ordre genèrich d'admissió en que puguin concòrrer tots els enginyers.

Lo que diu "La Epoca"

«La Epoca» diu que tot això del veto dels republicans als conservadors sembla un tinglado urdit entre ells y els lliberals pera el comú aprofitament del poder.

Als conservadors els es indiferent la imposició com l'aixecament del veto; lo que sí té importancia es que'ls governants lliberals ostentin aquest veto com única rahó pera retenir el poder.

Manifestacions den Navarro Reverter

A la sortida del despatx del Rey ha fet el ministre d'Hisenda algunes importants declaracions respecte a la discusió y aprovació dels presuposts.

Ha afirmat el senyor Navarro Reverter que quedaràn votats en el present período parlamentari y sancionats per la Corona abans de les vacacions del estiu.

Ha dit que la seva política es de formalitat y serietat, estimant necessari deixar lliure y expedita la prerogativa regia. Si aixís no los ne podria en juhol tenir la Corona els designis necessaris pera que no quedessin incomplets els preceptes constitucionals.

Pel juliol va formar Gabinet el senyor Montero Ríos, va convocar y reunir les Corts, va discutir els presupostos y els va sancionar la Corona abans de primer de janer, presupostos que'l senyor Navarro Reverter va liquidar ab un superàbit de 125 milions.

Al Suprem

En el Suprem s'ha vist el recurs interposat contra una sentencia de l'Audiencia de Girona, per la qual se declaren constitutives del delicte d'injuries unes paraules proferides per una vehina de Bàscara.

Ha impugnat el recurs el lletrat senyor Raventós, haventse adherit a la casació'l fiscal y oposantse en representació del recorregut l'advocat senyor Casals.

Han sigut molt comentades unes paraules pronunciades en l'acte de la vista pel senyor Raventós parlant de solidaris y anti-solidaris, d'espanyolistes y anti-espanyolistes ab referencia a les parts litigants.

Rumors de crisis

Aquesta tarda s'ha parlat molt de crisis, assegurantse que'l senyor Barroso havía demanat insistentment al senyor Canalejas que'l rellevés del compromís de continuar desempenyant la cartera de Governació.

Els ministerials neguen tot fonament an aquest rumor.

«La Tribuna», no obstant assegura que el senyor Barroso es ministre dimissionari desde'l dissapte, y afegeix:

S'assegura que al dia següent o als dos dies de la conversa sostinguda entre'ls senyors Canalejas y Urzaiz se va realisar una gestió encaminada a aplaçar el debat que anava a desenrotllar el senyor Soriano. No sabem si serà certa la promesa donada pel diputat republicà, però si ho es que aquest no ha insistit en el nomenament de la comissió fiscalisadora de les denuncies formulades en el Congrés.

Se digué anit que la qüestió s'havía resolt y que'l senyor Barroso havía retirat la dimissió presentada. Aquesta noticia no es exacta: el ministre de la Governació continua avuy en la mateixa actitut y es molt probable no's tardi molts dies en conèixers la crisis ministerial.

Els presuposts

La comissió de presuposts ha acabat l'estudi dels de Governació y Marina.

En la pròxima reunió estudiarà el de Instrucció pública.

Suplicatoris

Al Senat s'ha rebut el suplicatori pera processar a don Santiago Mataix, per un article publicat en «El Mundo» pel mes d'octubre darrer.

La comissió de suplicatoris del Congrés ha acabat l'estudi de tots els suplicatoris. Proposa la concessió de 85, dels quals 28 son per processos incoats a instancia de part.

Acorts de la Conjunció

Madrid, 15, 1'15 matinada.

A les 9'30 s'ha reunit el Comité de Conjunció republicana-socialista.

La reunió ha acabat a tres quarts d'una de la matinada, facilitant la següent nota oficiosa:

El Comité de Conjunció ha acordat per unanimitat declarar publicament la seva absoluta conformitat ab els darrers discursos pronunciats al Congrés pels senyors Azcárate y Alvarez, les declaracions dels quals enclouen igual sentit de oposició pera la política den Maura, y mantenir enèrgicament tots els compromisos que la Conjunció ha contret davant de la opinió pública.

A la reunió hi han assistit els senyors Azcárate, Alvarez, Iglesias, Salvatella, Mora, Ruiz Beneyan y Soriano.

Extranger

Accident d'aviació

París, 14, 10'45 nit.

Etampes.—A les sis de la tarda el capità aviador Echeman, evolucionant sobre l'Aerodrom de Ville-Sauvage, ha caigut desde uns 40 metres, resultant greument ferit.

El seu estat es desesperat.

Els bandits d'automòvil

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La pista. - Lluita tràgica.- Detalls,

París, 15, 1'50 matinada.

Nogent-Sur-Marne. — S'assegura que la pista den Garnier y en Vallet s'ha trobat per indicacions de la sucursal d'un establiment de crèdit, ahont volien negociar uns títols. Varen ser reconeguts per un empleat, que va prevenir a la policía.

M. Guichard ha marxat tot seguit cap a Nogent.

A les 5'30 ha arribat davant del Hotel del Moulin Rouge ahont ha intentat penetrar, però un individuu que era al jardí li ha engegat un tret de revòlver.

M. Guichard s'ha retirat, però ha ordenat que fos sitiada la casa.

Al cap de poch ha arribat el prefet de policía, ab nombroses forces de policía y suaus.

S'ha tingut de montar un important servey d'ordre, pera impedir que la multitut s'acostés al lloch del succés.

El tiroteig ha sigut molt viu.

Una bala s'ha incrustat a una paret, molt prop del prefet de policía.

El sargent ferit se diu Fleury. Te la ferida al ventre. El seu estat es desesperat.

Hi hà dos inspectors de policía ferits, però de menys gravetat.

Els bandits han tirat varis centenars de trets de fusell.

M. Guichard, en un moment que minvava el tiroteig, s'ha acostat a la casa y ha vist a la amant den Garnier. L'ha intimada a entregarse. Ella ha sortit y ha sigut detinguda.

A les 7'50 un toch de corneta ha avisat al públich pera que s'allunyés.

A les 8'15 s'ha produit la primera explosió. Ha sigut una granada de dinamita, llensada desde'l viaducte proper.

La multitut, que espera frisosa el desenllàs de la tragedia, dóna crits de ¡a mort! ¡a mort!

La lluita nocturna, a la lluisor de les atxes de vent, es realment tràgica.

Els gendarmes, en alguns moments, feyen foch desde menys de 20 metres de la casa sitiada.

Després de les últimes explosions el tiroteig es menys nodrit.

S'espera que'ls bandits, morts o vius, cauràn d'un moment a l'altre en poder de la força pública.

La Tómbola Corma

Demà, al matí, de onze a dos quarts d'una la Banda de les Escoles Salesianes donarà un concert davant de Càn Reig, ahont està instalada la tòmbola Corma.

S'està organisant un concert de música clàssica, que probablement tindrà lloch la setmana entrant. Hi pendràn part notables artistes, que executaràn un programa escullidíssim.

Negociem Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

Municipi

Ahir va estar a l'alcaldía una comissió d'empresaris de teatres y cines a entregar una instancia que conté'l acorts presos en la reunió tinguda el día abans.

Se tracta de protestar de les facilitats que entenen excessives donades per l'Ajuntament al empresari del Saturn-Parch, lo qual els posa als altres empresaris en situació desventatjosa, en termes que creuen que hauran de plegar.

La instancia va passar a Hisenda.

Van cumplimentar a l'alcalde el cònsul de Austria senyor Cischini y el vis-cònsul senyor Thimezuk y al mateix temps li van parlar de que, els artistes que van vendre obres al municipi durant la darrera Exposició, encara no han cobrat.

Aquesta deficiencia, ocasionada per la informalitat dels governs, de no enviar la subvenció promesa, està ja mitg resolta provisoriament.

Alguns delegats dels automovilistes que's resistíen a pendre número, van tenir una conferencia ab el president d'Hisenda senyor Rosés y van oferir posarse en condicions reglamentaries, fentse càrrech de les consideracions que dit senyor els va exposar.

Han vingut quatre regidors de Tortosa a recullir antecedents y datos sobre varis serveys municipals.

L'infadigable reclamant senyor García Faria ha presentat una nova instancia demanant que's nomeni una comissió pera que tracti ab ell y convingui en fixar la suma que reclama.

La comissió de colonies escolars, de resultes de la excursió feta aquests díes, ha acordat instalar colonies a la Escala, Sant Feliu de Guíxols, Sant Pol, Tordera, Blanes, Palamós, Palafrugell y La Bisbal.

S'ha fet la subasta pera adquirir 5,551 metres cúbichs de grava, essent adjudicada al únich postor, Foment de Obres, pel preu patró, 59,991'94 pessetes.

Una comissió de propietaris del carrer de Bailen han presentat una instancia demanant la obertura de dita vía, entre Provença y Diagonal.

Uns industrials van visitar a l'alcalde pera queixarse de que se'ls apremíi per l'arbitri sobre veles y cortines, sense que previament els hi hagin passat el rebut.

La queixa va passar a Hisenda.

S'ha rebut a l'alcaldía'l telegrama següent:

«Profundamente agradecemos atenciones, saludamos entusiasmo pueblo barcelonés. — Directiva Sinfónica.»

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 14 maig.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	84'95	85'90	84'95 p
F.-C. N. Espanya fi mes	100'40	100'35	100'40 p
Ac. F.-C. Alacant fi mes	98'40	98'35	98'40 d
Ac. F.-C. Orense fi de mes	23'75	•	23'75 p
Ac. F.-C. Andalusos fi mes	67'20	67'15	67'20 d

Premi del or
(Preus de compra)

Alfons	5'55 per 100
Isabel	8'55 »

Unces y mitges unces	6'55	»
Quarts d'unça	7'65	»
Octaus y 1-16 d'unça	3'55	»
Franchs	5'80	»
Lliures	26'50	per Ll.

Sessió de la tarda
BORSA
A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d. v. 0'30 %, dany	
Londres 90 díes	26'38 d.
» xech	26'78 p.
París xech	6'10 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi mes	84'925	85'025	84'975	85'
» » ctat. s. A.	86'55	86'60	•	•
» » » s. B.	85'50	•	•	•
» » » s. C.	85'40	•	•	•
» » » s. D.	85'05	•	•	•
» » » s. E.	85'	•	•	•
» » » G y H.	87'	•	•	•
Amort. 5 % fi de mes	•		•	•
» » ctat. s. A.	102'20	102'15	•	•
» » » s. B.	102'05	102'10	•	•
» » » s. C.	102'05	•	•	•
Amort. 4 % fi de mes			•	•
» » ctat. s. A.	94'30	•	•	•
» » » s. C.	94'15	•	•	•
Tít. Dte. Mn. 1906 (4½ %)	94'95	95'	94'85	95'15
» » » 1907 (4½ %)	•	•	94'85	95'15
» » » 1910—D.	94'60	•	94'50	95'
» » » Refr.ª 1908 (4½ %)	94'85	95'	94'75	95'
Tít. Dte. Mn. Maig 1899 Ensanxe (4½ %)	96'75	•	•	•
Tít. Dte. Mn. de Sarrià	•	•	99'25	99'75
Emp. Dip. Prov. (4½ %)	102'50	•	102'25	102'75
Port Melilla-Chafar. (6 %)	•	•	106'25	106'75

Obligacions comptat

Cambi anterior		Queda Diner	Queda Paper
96'65	Nort Villalba a Segovia (4 %)	96'65	96'85
96'50	» esp. Alm. V.ª y Tar. (4 %)	96'50	96'75
95'65	» Osca a Fr.ª y altr. linies	95'65	95'85
82'75	y mines St. Joan Abad. gar. N.	82'75	83'25
58'	Tar. a Barña. y Fran. (2½ %)	58'	58'25
105'75	Mad. Sar. Alac. Ar. s. A. (5 %)	105'75	106'25
101'50	» » » s. B. (4½ %)	101'65	101'85
96'65	» » » s. C. (4 %)	96'75	97'
95'	» » » s. D. (4 %)	95'	95'35
56'25	F.-C. Reus a Roda (2½ %)	56'	56'50
62'25	Alm. Val. y Tar. no adherides	62'25	62'75
78'25	» » » adherides	78'25	78'50
48'50	Med. Zam. Or. Vigo, 1880	48'50	49'
79'25	» » » prio.-s. G-H	79'25	79'75
104'50	Mad. Các. Portugal. s. 1.ª (5 %)	105'	105'50
96'50	» » » s. 3.ª (4 %)	96'50	97'
105'	Vasch-Asturiá, 1.ª hip. (5 %)	105'	105'50
94'	Olot a Girona—1 al 5000. (4 %)	94'	94'50
95'50	C.ª General de Tranvies (4 %)	95'50	96'
95'50	C.ª Tranv. St. Andreu y ext.	95'50	96'
101'75	C.ª Barcelonesa d'Elect. (5 %)	101'75	102'25
92'50	C.ª Barcelonesa d'Elect. (4 %)	92'50	93'
93'35	C.ª Trasatlántica (4 %)	93'35	93'65
82'75	Canal d'Urgell—1 al 28000	82'75	83'25
79'	Stat. Grl. Aigües Barña. (3 %)	79'	79'50
92'	» » » » (4 %)	92'	92'50
101'25	C.ª Gral. Tabacos Filipines	101'25	101'75
90'	C.ª Asfalts Asland—1 al 400	•	•
94'50	» » » preferents	94'50	95'
103'85	Port Tarragona. Serie A. (5 %)	103'85	103'35
93'	Com. Regants Ebre. Bn. pref.	93'	93'50
98'75	F. d'Obres y Constr., no hip	98'75	99'25
99'50	C.ª Cotxes y Automòvils (5 %)	99'50	100'
100'25	Siemens Schuckert, Ind. Eléc.	100'25	100'75
100'25	Stat. Valenciana d'Elec. (5 %)	100'25	100'75
91'75	Navegació y Industria (4 %)	91'75	92'25
96'75	Stat. «Carbones de Berga»	96'75	97'25

Accions fi mes

501'75	F.-C. Nort d'Espanya	502'25	502'50
492'25	F.-C. Madrid Saragossa Alac.	492'25	492'50
24'05	F.-C. M.ª Z.ª Orense V.ª	24'05	24'10
39'50	C.ª Reyal Canalisació Ebre	39'50	40'

Accions comptat

100'	C.ª Penin. Telèfons, pref.	100'	100'50
102'50	S. A. Constr. y Paviments, pr.	102'50	103'

Borsa de Madrid
Tanca Oficial

Telegrama de les 3'30.

4 per 100 Interior comptat	84'85
4 per 100 » fi mes	84'97
4 per 100 » fi próxim	•
Amortisable 5 per 100	102'
Banch d'Espanya	458'50
Arrendataria de tabachs	289'50
Societat general Sucrera.—Obligacions	•
» » » Acc. preferides	44'50
» » » Acc. ordinaries	•
Franchs	105'
Lliures	26'75
Banch Espanyol Rio Plata	479'

Darrera hora
Telegrama de les 5'04.

4 per 100 Interior fi mes	84'97

Borsa de París
Telegrama de les 12'55

Accions Ferro-carril Nort d'Espanya	475'
Accions Ferro-carril d'Alacant	465'
Accions Ferro-carrils Andalusos	320'

Cambis de la tarda
De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	84'97	•	84'97 d
F.-C. Nort d'Espanya fi mes	100'45	•	100'45 d
» » Alacant fi de mes	98'45	•	98'45 p
Ac. F.-C. Orense fi mes	24'20	24'20	24'20 p
Ac. F.-C. Andalusos fi mes	67'60	67'70	67'70 p

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions Ferro-carril Atchison	109'12
» » Baltimore	113'
» » Chesapeake	82'25
» » Union Pacific	175'81
» » Misouri Kanssas	29'25
» Trust del Acer	70'87

Borsa de Londres

Londres, 14.

Consolidat anglès 2½ per 100	73'37
Uruguay 3½ per 100	71'12
Renda japonesa 4 per 100	86'12
Renda russa 5 per 100	104'50
Venesuela 3 per 100	60'
Colombia 3 per 100	49'12
Sant Salvador 5 per 100	99'50
Nicaragua	80'50

Les sessions d'ahir

Al matí el Borsí tanca: Interior 84'95 p., Norts 100'40 p., Alacants 98'40 diner, Andalusos 67'20 d., Orenses 23'75 paper, y Catalanes 13'37 diner.

De la tanca d'ans d'ahir a les cinch an aquesta's pert 0'02 d'Interior y no's varía de Norts, Alacants ni Andalusos.

= Al reunirse a Madrid al mitgdía els corredors al Banch cotisen Plates a 479 y d'Interior faciliten 85'07 d.

De Borsa, després, se'ns envía: 85 enters.

Aquí obre l'Interior a 84'93, se fa 92, se puja a 85'01, y se tanca al enter 85 paper.

París envía: Exterior 94'80 y 94'85, Norts 475 y 474, Alacants 466, 465 y 464, Andalusos 319 y 320 ½ y Plates 449.

Aquí s'obre de Norts a 100'35, se puja a 100'55, y se tanca a 100'45 diner.

D'Alacants s'obre a 98'45, se puja a 98'55, y se tanca a 98'45 paper.

S'obre d'Andalusos a 67'30, se puja a 67'75, y se tanca a 67'70.

D'Orenses s'obre a 23'80, se puja a 24'10 y s'hi tanca.

Se cotisen de tanca: Colonials a 63'12, Mercantils 41'37 y Catalanes a 13'37.

Municipis, comptat, 95.

Reforma: 94'87 a 95. Diputació 102'50.

De les demés obligacions s'opera: Lleida a Reus 77'75, Almanses 96'62, Nort Osca 95'62, frances 58, Alacants B 101'75, C 96'75 a 96'87, Almanses adherides 78'37, Vasco Asturiana del 5 105'50, Aigües del 4 92'37, y Port 1905 104'75.

Accions, comptat, Preferents Peninsular Telèfons 50'12 a 50 y Mutua Propietaris pera extraccions 29.

Franchs surten a 6'10. Lliures 26'78. Resten al mateix cambi.

Madrid continúa enviant: Plates 478 ½. Interior 84'97.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 84'97 d., Norts 100'45 d., Alacants 98'45 p., Andalusos 67'70 p., y Orenses 24'20 paper.

De la tanca del matí an aquesta's millora 0'02 d'Interior, 0'05 de Norts y Alacants mitg enter d'Andalusos y 0'45 d'Orenses.

Coneixem de Madrid: Franchs 6, Lliures 26'75, Plates 478'25 y darrer de Renda 84'97.

París tanca: Exterior 94'95, Norts 474, Alacants 464, Andalusos 320 y Plates 449.

Es 0'10 més d'Exterior, 1 franch menys de Norts y Alacants, 2 més de Andalusos y sense variació de Plates.

La paritat ab franchs a 6 demostra que estem a cambi de Norts, 0'10 sobre d'Alacants y 0'15 sota d'Andalusos.

Les Plates surten a 95'18.

Ahir tampoch va arribar la tanca completa de París. 93'95 y 1.954 son els darrers cambis que conech de Renda Francesa y Río Tinto.

Ans d'ahir tancaven a 93'85 y 1960.

= El corresponsal a Madrid de l'Enrich Gil telegrafía que avuy, diada de Sant Isidre, no hi haurà contractació. Probablement hi haurà Borsí.

Demà, dijous, no hi haurà sessions bursàtils a Barcelona, Madrid ni París.

Rebley.

MERCATS DE COTÓ

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

14 de maig de 1912

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Maig	—'—	—'—	—'—
Juliol	—'—	—'—	—'—
Octubre	—'—	—'—	—'—
Janer	—'—	—'—	—'—
Telegrama segón.			
Maig	11'42	—'—	—'—
Juliol	11'50	—'—	—'—
Agost	11'56	—'—	—'—
Octubre	11'65	—'—	—'—

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL. — Avuy, tarda, «Theodora». — Vespre, El geni de la comedia: «Els grachs», «Les granoles» y «Els aucells».

Teatre Català Romea

Avuy, reprise de la magnífica comedia «Canción de cuna». — Demà, Diada de l'Ascenció, tarda, «La Divina Providencia» y «Puebla de las mujeres». — Nit, «Puebla de las mujeres» y «Canción de cuna». — Diumenge, tarda: magnífich programa, del que formarà part la preciosa comedia «Canción de cuna». — Nit: «Puebla de las mujeres» y «Canción de cuna». — Día 22, estrena sensacional, «Arsenio Lupin, (el ladrón de guante blanco»), ab assistencia dels autors. — Decorat exprofés. — Se despatxa a comptaduría.

TEATRE TIVOLI. — Avuy, dimecres, tarda, no hi ha funció pera donar lloch als ensaigs de «Canto de primavera». — Nit, a un quart de deu. Butaca, 2 ptes.; entrada, 0'52 ptes. Programa colossal. Primer: (3 actes) «La Princesa del Dollar». Segón: Exit immens,

LA CRISÁLIDA

Demà, festivitat de l'Asumpció. A dos quarts de quatre y a un quart de deu. Primer: «Soldaditos de plomo». Segón: «La Crisálida». — Divendres, estrena a Barcelona de la tan renomenada opereta

Canto de Primavera

lletra de L. Frutos, música del Mtre. Pau Luna, que assistirán a l'estrena. — Se despatxa a comptaduría pera les cinch primeres representacions

TEATRE NOVETATS. - Tournée **Lyda Borelli**

Companyia Dramática de primer ordre.—Borelli-Gandusio-Piperno.—17 úniques funcions.—Debut, avuy, 15 de maig. — Primera funció dels abonos a diari y Moda. Nit, a un quart de deu. El drama en tres actes de H. Bernstein,

LA RAFFICA

Demà, tarda, «La Raffica». — Nit, «L'asino di Buridano». — Se despatxa a comptaduría. — Continúa obert l'abono per 17 funcions a diari y de 8 de moda y estrenes.

Teatre Cómich Companyía de sarsuela y opereta dirigida per Ricart Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas. —

Avuy, dimecres, 15 de maig de 1912. Nit, a les nou. Especial, 35 cents. Debut de la 1.ª tiple

Adelina Nardi

Primer: «Saturnino dentista», graciós entremès. Segón: La preciosa opereta de veritable èxit

LA MUJER MODERNA

Tercer: Debut de la tiple **Adelina Nardi** ab el paper de *Margarita* de l'opereta

Molinos de viento

secundada per tota la companyía. — El divendres estrena de sensació, «Pensión Gravin».

TEATRE DE CATALUNYA
(ELDORADO)

Sindicat d'autors dramátichs catalans

Avuy, dimecres, a les nou, funció de Moda: La nova comedia en 1 actes, de Joseph Pous y Pagés,

En Joan Bonhome
Exit extraordinari.

y Estrena de la comedia en un acte, de Salvador Bonavía.

Vint anys després

Demà, dijous, tarda y nit: «En Joan Bonhome» y «Vint anys després». — Dissapte próxim:

Estrena de "Desamor"

drama en dos actes, de Joan Puig y Ferrater.

Sala Mercè. - Cine y Grutes

Avuy, la SALA MERCÈ es el centre de reunió de la millor societat barcelonina.

GRAN CINEMATÓGRAF

Cada día, quatre estrenes de gran interés

Programa extraordinari

«Fugitiu perseguit», «La lluita de classes», «La banyera de Cebollino», «Una burla de taller», «El detective Giralt y la princesa Cartouche», «Un parell de guants», «Romans del riu gran» y altres.

El Palau de la Rialla

Espectacle sorprenent. — Visions panorámiques. — Grans atraccions,

Grutes fantástiques

DIORAMA

Avuy, dimecres, quatre grans estrenes: «Aventura dolorosa», «Maldita envidia», «Maximino elige novia», «El asno que defiende a Max»; èxit de la película

Los azares de la suerte de la vida

y altres.

Ideal Cine

Corts, 635 y 637
(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)

Preciós programa d'estrenes:

Odio de razas

Por el bien del pueblo

Demà, a les onze, gran Vermouth.- Ultim día de la hermossíssima pelícola de llarch metratje:

¿CUÁL ES LA CULPABLE?

SATURNO PARQUE

Gran èxit de totes les noves atraccions

Els Urals. — Skating-Ring. — Montanyes russes. — Water-Chute. — Plataforma de la rialla. — Tobogán ab ascensor y tres canals. Laberinte ab escala diabólica. — Elegantíssim café ab selecte y esmerat servey, especialitat en l'horxata valenciana. — Esplèndit Bar. — Teatre-Cine. — Carroussel parisench. — Gronxadors. — Sport-Walk. Aéri Sport. — Ferrocarril miniatura. — Tirs de colóm, automátich y original Pim-pam-pum. — Tots els díes, tarda y nit, amenisarà l'hermós recinte la música del regiment d'Alcántara.

Entrada de passeig, 10 cts.

Desde les 3 tarda y desde les 9 nit

ROYAL RAMBLA D'ESTUDIS, NUM. 8.— Totes les tardes: Té concert (Five o cloc Thea Ziganes). — Soupé concert a la sortida dels teatres. — Restaurant. — Menú desde cinch pessetes. — El saló més elegant de Barcelona pera banquets y lunchs.

LA RABASSADA

- MUSIC-HALL -

Tots els díes, selecta funció de deu a dotze nit, per distingides artistes.

HOTEL-RESTAURANT

obert dia y nit. Gabinets particulars. Cuina de primera. Servey a la carta y cuberts desde cinch pessetes. — Telèfon núm. 7648.

CONCERTS

en el Saló-Menjador del Restaurant de una a tres tarda y de set a nou nit per una orquesta de professors dirigits pel Mtre. Pérez Cabrero.

Atraccions americanes

Scenic Railway, Water-Chute, Bowling Alleys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, &.

Tranvía directe desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

NOVA PLASSA DE TOROS. — Arenes de Barcelona. — Diumenge, 19 de maig de 1912, a dos quarts de cinch de la tarda. — Gran corregüda extraordinaria a benefici de la «Associació de la Prempsa diaria de Barcelona». — La Presidencia d'honor, a càrrech de distingides senyoretes.

Se torejaràn, si el temps ho permet y ab superior permís, sis hermosos toros escullits, ab la edat reglamentaria, de l'acreditada remadería del Excm. Sr. marqués de Saltillo, ab divisa blava y blanca pels célebres «diestros» Fuentes, «Machaquito y Cocherito de Bilbao ab ses corresponents quadrilles.

Preus inclós timbre: Palcos sense entrades, pessetes 120.—Devanteres de grada ab entrada, ptes. 14'40.—Barrera ab entrada, ptes. 14'40.—Entrada general ombra y sol y ombra, ptes. 6'50. — Entrada general, sol, ptes. 3.—Vales carnets timbre, títuls de propietat, ptes. 1'10.

NOTA.—En cas de sospendres la corregüda per pluja o causes agenes a la voluntat de la Comissió, aquesta procurarà se verifiqui en els díes següents, no tenint, per tant, dret el públich a la devolució del bitllet.

ALTRA. — Pera aquesta corregüda quedaràn anulades totes les localitats, entrades y passes de favor.

Cabells blanchs

Desapareixeràn usant «Aceite Vegetal Mexicano». Premiat ab GRAN PRIX, CREUS y MEDALLES DE OR. Unich al mon que s'usa com qualsevol oli de tocador y torna als cabells el color natural de la joventut, hagin sigut rossos, castanys o negres. Venda en les principals perfumeríes y drogueríes de Barcelona. Exigiu en tota capsa la firma del autor FRANCESCH BELTRAMI.

Fenol Comeleran

Es el millor desinfectant, anti-epidémich, anti-hemorràgich, cauterisador y insecticida. El preservatiu més eficás del

Cólera, Febre groga, Tifus y Verola

Cura desseguida les cremades, ferides, perellons, varisses, sarna, brians, picades, mossegades, mal de caixal, etc. Vegi el llibret que acompanya a cada ampolla. Se ven en totes les farmacies y droguerles. Dipósit Central: J. URIACH Y COMP.ª Moncada, 20.

Avisos

Modista falten aprenentes, guanyant. Carrer Lisona, n.º 4, 3.er, 3.ª

Importants Companyies de Segurs demanen empleats, agents y inspectors organisadors ab sous fixes importants. Es indispensable conèixer el segur. **Claris, 20, pral. De 10 a 12**

Roba blanca fina. Falten oficiales y mitges oficiales, Magdalena, 31, pral., primera.

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

Se ven una casa que està en bones condicions. Conde Asalto, 23. Rahó: Dr. Dou, 8, segón. De 8 a 10 y de 5 a 7

Torra barata no té cap gravámen, tè totes les comoditats, costat Avinguda Tibidabo. Se ven, Cabanas, 21 fendició

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent.

DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, & Especialitat en els d'estil anglès

Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

Venda: Torra a Tiana baixos, pis, jardí y aigua fresca, pintoresch poble de la costa, tocant al bosch, 20 minuts de tren, 30 trens diaris, se donarà a bon preu. Rahó: en la mateixa, carrer del Sol, número 11.

Lloguers

Estiueig a Lloret de Mar

Casa amoblada situada prop del mar, ab jardí, elecir citat y aigua potable. Informarà: R. M., Sant Salvador, núm. 8, Lloret.

CASETA amoblada pera llogar, a Centelles, pera poca familia, preu económich.—Rahó: Urgell, n.º 7, segón, primera.

Arrendaments

Quadres ab forsa motriu eléctrica, per arrendar, a Sans. Rahó: Corts, 656, magatzem, dreta

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA

ES

LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua may tindreu cabells blanchs ni sereu calvos

El cabell abundant y hermós és el millor atractiu de la dona

La Flor de Oro es la millor de totes les tintures pera'l cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.

La Flor de Oro Aquesta tintura no conté nitrat de plata, y ab son ús el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.

La Flor de Oro Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicantse ab un petit raspall, com si fos bandolina.

La Flor de Oro Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavisa, s'aumenta y's perfuma.

La Flor de Oro és tónica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malaltíes. Per aixó s'usa també com a higiénica.

La Flor de Oro conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depèn de més o menys aplicacions.

La Flor de Oro Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermós, que no és possible distingirlo del natural, si la seva aplicació's fa bé.

La Flor de Oro La aplicació d'aquesta tintura és tan fàcil y cómoda, que un hom mateix pot ferseho; per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artifici.

La Flor de Oro Ab l'us d'aquesta aigua's curen y eviten les **plaques**, pera la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, **may seréu calvos.**

La Flor de Oro Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sà.

La Flor de Oro Es la única tintura que als cinch minuts de possada permet arissarse el cabell y no fa mala olor; deu usarse com si fós bandolina.

Les persones de temperament herpètich deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seva salut, y logrará tenir el cap sà y net ab una sola aplicació cada vuit díes; y si a la vegada desitgen tenyir el pèl fassis lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.

De venda: principals perfumeríes y droguerías d'Espanya.

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA

La Renovación del Estómago

ó Solución Estomacal Sánchez

Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia y eficacia absoluta d'aquest remey vegetal y inofensiu descobert pel **Dr. Sánchez** de Alhabia (Almería), puig sense ser per l'ús ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malaltíes del ventrell se reconeix infaliblement al segón día del tractament.

Nostra **Solució Estomacal Sanchez** s'usa ab èxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia.* En tots els casos l'alivi és radical, y degut a la **renovació complerta** que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoría de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rápida curació.

Ademés son tantas las ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increíbles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació **gratis** (ab recepta de metge) als **malalts pobres** quants frascos necessitin.—**Preu d'un frasco 3 pessetas.**

De venda a les principals farmacies y centres d'especialitats farmacèutiques

Gratis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

El líquit AMOR, de reputació universal, es el més perfecte que's coneix pera NETEJAR METALLS .- De venda per tot arrèu·

Mostres gratuites

s'entregarán al qui les demani al dipósit general

CORTS, 702

(Prop la Plaça de Tetuan)

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El día 25 de maig sortirá de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Málaga y el 30 de Cadiz, el vapor

Buenos Aires

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto Méjico.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El día 10 de juny sortirá de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga y el 15 de Cadiz, el vapor

Montserrat

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont surten els vapors el 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y carrega pera Veracruz y Tampico ab trasbord a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamà ab les Companyíes de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y carrega ab bitllets y coneixements directes. També carrega pera Maracaibo y Coro ab trasbord a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinidad ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El día 22 de maig, sortirá de Barcelona, havent fet les escales intermitges, el vapor

C. Lopez Lopez

directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El día 3 de juny, sortirá de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cádiz, el vapor

P. de Satrústegui

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El día 2 de juny, sortirá de Barcelona, el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant y el 7 de Cádiz el vapor

Ciudad de Cádiz

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tánger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.

Regrés de Fernando Póo el día 2, fent les escales de Canarias y de la Pinínsula indicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables y passatgers als quins la Companyía dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com ho ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a famílies. Preus convencionals per camarots de luxe, Rebaixes pera passatgers d'anada y torna la. També s'admet càrrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del món, serveys per linies regulars. L'empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS: Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyía fa rebaixes de 30 % en els nòlits de diferents articles, d'acort ab les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEYS COMERCIALS. — La secció que d'aquest servey té establerta la Companyía, s'encarrega de treballar a Ultramar els mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El día 17 de maig, sortirá de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de Coruña, el vapor

Alfonso XIII

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y càrrega pera Costa-firme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia.

Pera aquest servey rebaixes especials en passatges d'anada y tornada y també preus convencionals pera camarots de luxe.

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs díes la COQUELUCHE o BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures. — **Dipósits:** Farmacia del autor, Carders, núm. 14. — Doctor Andreu. — J. Vidal y Rambla de les Flors, número 4.

GRANS **FLORONCOS**

USANT EL

UNGÜENT FREIXINET

(O DEL MIRACLE)

S'obté la curació, prompta, radical y completa, de totes les malalties de la pell y teixits subcutanis, especialment en aquelles en que l'obgecte primordial es l'extracció de pus o materia: una vegada obtinguda la curació, ja no's reprodueix més el gra, pústula, tumor, etc., pera'l qual s'havia emplear.

Resultats positius s'obtenen usant aquest miraculós preparat, en tota classe de grans, floronco, carbuncle, pústula maligna, parótides, tumors de tota mena, panadís, accessos, escrófules, tumors de totas especies. llupies, ferides incises, llagues, perellons llagats, morenes, brians, ulls de poll, picades d'animals, cops y cremades, reumatisme, ferides, de qualsevol classe que aquestes siguin, etc., etc.

80 anys d'èxit • Pot 1'50 Ptes.

Preparat en la Farmacia de la Viuda de Freixinet, Arenzana de Abajo (Logroño). — Dipósit a Barcelona: Farmacia Freixinet, Font de Sant Miquel, 2.—Segalá, Rambla de les Flors, 4. — A Madrid, Fills de Freixinet, San Vicente, 23. A Figueras, farmacia Secret. — A Cardona, Farmacia Sala. — A Granollers, Farmacia Truilàs.

Ab l'aument de 0'50 Ptes. se remet a qualsevol punt d'Espanya, per correu certificat.

LLAGUES **TUMORS**

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

Antiga Casa.—T. COSTA.—Palla, 13 y 15, pral.

Mobles Higiénichs de **JONCH ESMALTAT "ROTEN"**

PASSEIG DE GRACIA, 115. - BARCELONA. Fàbrica sense sucursal. «Manufacture Parisienne»

MEDALLES: d'Or..... Santiago 1909. de Bronze. - Madrid 1909

BOMBES

Les més cares y les que s'espatllen més facilment - **Ramón Puigjaner**, Torrent de l'Olla, 58, Barcelona